Al. Florin Țene

(Povestiri)

Vârcolacii

Editura CuArt, 2013, România

Al. Florin Țene

(Povestiri)

Vârcolacii

Ed. CuArt, Slatina, J.Olt,
Tel. fixe: 0249-418864; 0349-883431;
Tel. mob:0721-204698;0742-053492;
ISBN 978-973-7613-11-0

Editura CuArt, 2013, România

Al. Florin ŢENE – CURRICULUM VITAE

Al. Florin ŢENE

ŢENE Florinel Sandu (Al. Florin ŢENE), născut în oraşul Drăgăşani, judeţul Vâlcea, la 13 iunie 1942. Părinţii Ion şi Ecaterina.

În 1964 se căsătoreşte cu poeta Titina Nica-Ţene. Are doi băieţi: Florin, specialist în imagine de televiziune şi Ionuţ, doctor în istorie şi master în drept, istoric, poet şi scriitor, fondatorul ziarului „Napoca News”, cu 16 cărţi publicate.

Este membru al Uniunii Ziariştilor Profesionişti din România. Este membru corespondent al Academiei Americană Română (A.R.A), din anul 2011.

Este membru al Asociaţiei Scriitorilor Români din Canada.

În anul 2011 a primit DIPLOMA DE EXCELENŢĂ din partea Senatului Universităţii de Vest „Vasile Goldiş”, din Arad, pentru întreaga operă şi activitatea sa în promovarea literaturii române.

Liga Scriitorilor Români îi acordă în anul 2012 MEDALIA „VIRTUTEA LITERARĂ pentru strălucita sa creaţie literară şi pentru promovarea culturii române în ţară şi străinătate.

În ianuarie 2012 Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Filologie şi Fundaţia „Vasile Pogor” din Iaşi îi acordă DIPLOMA la Festivalul Internaţional Eminescu pentru lucrarea „Norocul limbii române, Eminescu”.

Urmare faptului că Al. Florin Ţene a oglindit în opera sa şi viaţa şi activitatea oamenilor de pe Valea Jiului Sindicatul Liber al E.M. Paroşeni i-a oferit cel mai înalt ORDIN MINERESC „SFÂNTA VARVARA”, în luna mai 2012.

Foloseşte pseudonimele: Al. Roşianu, Florin Roşianu, Florin Drăgăşenescu. În 1997 primeşte o bursă de studii la Bruxelles, în structurile Uniunii Europene, unde i se oferă diploma de „Jurnalist European”.

În septembrie 2006, a înfiinţat „Liga Scriitorilor din România”, devenind preşedintele executiv al acestei organizaţii profesionale care are 30 de filiale în ţară şi 12 în străinătate şi care editează 15 reviste în care se promovează literatura română autentică.

Este fondatorul revistelor Agora Literară, „Regatul Cuvintelor, „Constelaţii diamantine, „Scurtcircuit oltean", etc.

În prezent este directorul revistei „Agora Literară” care apare sub egida Ligii Scriitorilor din România.

Activitate profesională şi literară:

— Şcoala primară şi Liceul Teoretic (absolvit în 1960) în oraşul Drăgăşani

— 1960 – 1962 Urmează cursurile de 2 ani ale Şcolii Tehnice de Tehnoredactori „Dimitrie Marinescu” din Bucureşti

— 1962 – 1965 Institutul Pedagogic din Baia Mare, Facultatea de Filologie-istorie

După absolvirea facultăţii lucrează ca profesor în comuna Tarna Mare din regiunea Maramureş, în 1964 devine redactor al Staţiei de Radioficare Drăgăşani, în emisiunile căreia difuzează reportaje şi lucrări literare ale

scriitorilor drăgăşeneni, cum ar fi: prof. Emil Istocescu, Dumitru Constantin, Dumitru Velea, părintele Bălaşa, N. Cochinescu, Virgil Mazilescu, Titina Nica Ţene, dar şi vâlcenii, Doru Moţoc, Traian D. Lungu, Ion Lazăr, Gh. Diaconu, Costea Marinoiu, George Ţărnea, Lucian Avramescu, etc.

În perioada 1965 – 2004 ocupă diferite funcţii economice în Drăgăşani şi Cluj-Napoca. În 1959 înfiinţează, pe lângă Casa de Cultură din Drăgăşani, Cenaclul literar „Gib I. Mihăescu" care funcţionează şi astăzi. La şedinţele acestui cenaclu au participat poetul Virgil Mazilescu, pe atunci elev la liceul din Drăgăşani, viitorul prim-ministru Radu Vasile, Nicolae Cochinescu, procuror pe atunci în Drăgăşani, azi membru în Curtea Supremă de Justiţie. Pe când era student la Baia Mare a înfiinţat împreună cu poetul Vasile Radu Ghenceanu „Cenaclul Literar Nord". În 2004, la Cluj-Napoca a pus bazele cenaclului literar „Vasile Sav", care funcţionează pe lângă o secţie a Primăriei Cluj-Napoca.

În perioada 1970 – 1971 lucrează ca redactor la ziarul de şantier „Lumina de pe Lotru" ce apărea pe şantierul hidro-energetic de la Voineasa. A fost redactor şi la „Curierul Primăriei Cluj-Napoca" şi la revista „Cetatea Culturală", inclusiv la Confluenţe româneşti.

Debutează cu poezie în 1959 în revista Tribuna, pe când era elev în clasa XI-a. Debutează editorial în 1974 cu volumul de versuri „Ochi deschis", editura litera, Bucureşti. În 1979 îi apare al doilea volum de versuri „Fuga Statuilor", editura Litera, Bucureşti. Este tradus în limbile sârbă, engleză, coreeană, rusă, franceză.

Publică poezie, articole, critică literară şi eseu în revistele: Luceafărul, Gazeta Literară, România Literară, Argeş, Secera şi ciocanul, Orizont, Scrisul Bănăţean, Iaşul Literar, Convorbiri Literare, Confluenţe, Cronica, Ramuri, Mozaic, Agora Literară, Cetatea Culturală, Ardealul Literar, Curierul Primăriei Cluj, Flagrant, Poştaşul, Orient

Latin, Heliopolis, Rusidava Culturală, Poezia, Oglinda literară, Esteu, Columna, Citadela, Aurora, Al cincilea anotimp, Pietrele Doamnei, Climate Literare, Viaţa de pretutindeni, Radix (Belgia), România VIP (Dallas, Texas), Iosif Vulcan

(Australia), Confluenţe româneşti, SUA. ş.a.

* >M.

Înainte de 1989 este anchetat de securitatea comunistă împreună cu soţia, poeta Titina Nica-Ţene, pentru o scrisoare adresată revistei Flacăra în care demasca înfometarea poporului român de către dictatorul Ceauşescu.

A participat activ la Revoluţia din decembrie 1989.

În anul 2000 a fost exclus din Uniunea Scriitorilor din România Hind acuzat de plagiat, în fond intertextualitate, aşa cum au folosit foarte mulţi dingeneraţia optzecistă. Adevărul este că Al. Florin Ţene a publicat un articol într-un ziar din Valea Jiului în care arăta că o parte din conducerea Filialei Cluj a Uniunii Scriitorilor a colaborat cu Securitatea comunistă bazându-se pe unele documente găsite în Comitetul judeţean PCR Cluj în timpul Revoluţiei din Decembrie 1989. Urmare acestui fapt Conducerea Filialei l-a exclus din Uniunea Scriitorilor înscenându-i plagiatul.

Din 2011 este membru corespondent al Academiei Americane Române.

Au scris despre Al. Florin Ţene următorii: Dan Deşliu, Mihai Beniuc, Marcel Breslaşu, Miron Paraschivescu, Negoiţă Irimie, Anghel Dumbrăveanu, Ion Popescu Brădiceni, Miron Ţie, Horia Zilieru, Veronica Bălaj, Marian Barbu, Dumitru Velea, Petrică Birou, Rodica Marian, Antonia Bodea, Nicolae Uţică, Ion Velica, Constantin Zărnescu, Doru Moţoc, Traian D. Lungu, Petre Petria, Gh. Stroia, Doina Drăgan, Marin Oprea, Nina Cassian, Nicolae Tăutu, Constantin Toni Dârţu, Mariana Cristescu, Emil Istocescu, Teodor Barbu, Dan Brudaşcu, Ion Cristofor, Gh.

Azap, Sorin Grecu, Gavril Moisa, Ion Constantinescu, Ioan Benche, Liliana Corobca, Ion Roşioru, Gh. Neagu, Mircea Popa, şi mulţi alţii.

Premii naţionale:

— Premiul special la Festivalul şi Concursul de Poezie Nicolae Bălcescu, Râmnicu Vâlcea, 1972Premiul III la Festivalul de Creaţie Literară „Octavian Goga”, septembrie, 1996

— Premiul 1 la Concursul Pavel Dan, ianuarie 1999

— Premiul revistei „Poesis” la festivalul Internaţional „Lucian Blaga”, Lancrăm, Sebeş-Alba, 2000

— Diploma de onoare pentru promovarea valorilor literare, oferită de Inspectoratul pentru Cultură al judeţului Gorj

— Premiul 11 la Concursul Naţional „Permanenţele unei biografii eroice”, Alba Iulia, 2000

— Premiul şi Medalia pentru critică literară „Duiliu Zamfirescu”! Focşani, 2000

— Diplomă de Excelenţă pentru întreaga activitate oferită de Asociaţia Epigramiştilor olteni prin domnul ambasador Petre Gigea-Gorun.

— Premiul OPERA OMNIA oferit de acad. Gh. Păun.

— DIPLOMA PREMIULUI I la Concursul Internaţional de Poezie STARPRESS, 2010, pentru românii din întreaga lume.

— DIPLOM şi TROFEUL DE EXCELENŢĂ la Festivalul Internaţional” Mihai Eminescu-Poet Naţional şi Universal”, oferite de către Universitatea” Al. I. Cuza”, Facultatea de Litere, Iaşi, pentru lucrarea „Norocul Literaturii Române, Eminescu 66, şi pentru întreaga activitate în domeniul promovării literaturii române.

— Premiul Ligii Scriitorilor pentru critică literară, 2011.

— DIPLONĂ pentru organizarea concursului germane-român DANUBE ÎN POEMES. Proiect finanţat de Comisia Europeană.

Premii internaţionale:

— Diploma de jurnalist european, oferită de Uniunea Europeană prin Excelenţa Sa Ambasadoarea Karen Fogg, cu o bursă în structurile UE din Bruxelles, 1997

— Premiul Rhône-Poulenc Rhodia, 1999, pentru cel mai bun ziarist în domeniul protecţiei mediului, oferit de Guvernul Franţei prin Excelenţa Sa, domnul Pierre Menat, ambasadorul Franţei la Bucureşti

— Marele Premiu pentru Poezie la „Festivalul Internaţional de Poezie", din Uzdin, Serbia, 2000

— Diploma de „Om al anului 1999", oferită de „American Biographical Institute", din SUA

— Diploma pentru întreaga sa excepţională creaţie literară, oferită de Asociaţia Internaţională „Publius Ovidius Naso – Socialitasd Ovidiana", pentru promovarea umanismului, semnată de Acad. Prof. Grigore Tănăsescu

— Premiul OPERA OMNIA acordat de Fundaţia Petre Ionescu-Muscel şi revista Pietrele Doamnei, prin domnul academician Gh. Păun. Al. Florin Ţene a primit 56 de Premii şi Diplome naţionale şi internaţionale pentru activitatea sa literară şi de promotor cultural.

Opera:

— 1-Ochi deschis, versuri, editura Litera, 1974, Bucureşti

— 2-Fuga Statuilor, poeme, editura Litera, 1979, Bucureşti

— 3-Nucul dintre două veacuri, versuri, editura L'Étoile d'Argent, Namur, Belgia, 1996

— 4-Vitraliile mării, versuri, editura L'Étoile d'Argent, Namur, Belgia, 1997

— 5-Chipul din oglindă, roman, editura Fundaţiei Culturale „I. D. Sârbu", Petroşani, 1997

— 6-Confesiunea unui navigator pe uscat, poeme, editura Academiei Americano-Română, Mannhein, Germania, 1998

— 7-Să ne unim mâinile, prieteni, poeme, volum

bilingv (român-maghiar), Fundaţia Prietenia din Pécs, Ungaria, 1997

— 8-Alfa juvenil, în colaborare, editura Tini var, Cluj-Napoca, 1997

— 9-Moment poetic, în colaborare, editura Carter, Chişinău, 1998

— 10-Insula viscolului, roman, editura Napoca-Star, Cluj-Napoca, 2000

— 11 Cerul meu de hârtie, poeme, volum bilingv (român-englez), traducere Mariana Zavati Gardner, editura Tibiscus, Uzdin, Serbia, 200012-Orbul din Muzeul Satului, roman, este al treilea volum, împreună cu Chipul din Oglindă, Insula Viscolului, ce fac parte din trilogia „Insula Viscolului”, ce se constituie într-o frescă a societăţii româneşti din secolul XX. Editura Napoca-Star, 2002

— 13-Vă somez, domnule doctor! piesă de teatru, editura Fundaţiei „I. D. Sârbu”, Petroşani, 2003

— 14-Memoria inimii, analiză istorică, editura Etnograph, 2004

— 15-Cina cea fără de taină, poeme, volum bilingv (român-englez), traducere Mariana Zavati Gardner, editura Eurograph, 2006

— 16-Gh. P. Lăzanu – Viaţa şi faptele sale, monografie, Editura Napoca-Star, 2006

— 17-Cărticica de dat în leagăn gândul, povestiri onirice, editura Viaţa Arădeană, 2008

— 18-Antologie de poezie românească, poezii de Al. Florin Ţene, editura Noul Orfeu, 2008

— 19-Arca lecturii, cronici de carte, editura Semănătorul, 2008

— 20-Prizionierul oglinzilor paralele, eseuri, editura Semănătorul, 2008

— 21-Critică literară, editura Semănătorul, 2008

— 22-Arca frumoaselor vise de vânzare, piesă de teatru într-un act, editura Semănătorul, 2008

— 23-un teatru cât o inimă, critică teatrală, editura

Fundaţiei „I.D. Sârbu”, Petroşani, 2008

— 24-Cu inima în palmă, interviuri, editura Contrafort, Craiova, 201025-A şaptea zi după Artur „poezii, Editura Semănătorul, Bucureşti, 2009

— 26-Evadare în Cutia Pandorii, eseuri şi interpretări filosofice, Editura Semănătorul, 2009.

— 27 – 0 stafie tulbură speranţa, piesă de teatru într-un act, editura Semănătorul, 2010.

— 28-Florile Sarmizegetusei, dramă istorică în versuri, Editura Semănătorul, 2010.

— 29-Cozia, dramă istorică în versuri, Editura Semănătorul, 2010.

— 30-Ochiul magic al metaforei, critică literară şi eseuri, Editura Semănătorul, Bucureşti, 2010.

— 31-Sonată pentru creşterea ierbii, poeme, Editura Carte şi Arte, Bucureşti, 2010.

— 32-Răbdarea pietrei, poeme, Editura Semănătorul, Bucureşti, 2011.

— 33-Metafore ce ţin de mână ideile să nu rătăcească, eseuri, Editura Semănătorul, Bucureşti, 2011.

— 34-întoarcerea statuilor, antologie de poeme, Editura DACIAxx, Cluj-Napoca, 2011.

— 35-întoarcerea statuilor, antologie de poeme, ed. II-a, completată, Editura Semănătorul, Bucureşti, 2011.

— 36-Cartea prietena mea, însemnări, editura Semănătorul, Bucureşti, 2011.

— 37-Cronici noi şi poezii, Editura Semănătorul, Bucureşti, 2011.

— 38-Drumul Golgotei spre sfinţenie, viaţa în versuri a lui Arsenie Boca, Editura Semănătorul, Bucureşti, 2011.

— 39-Sonată pentru creşterea ierbii, poeme, ed. IIA, Editura Semănătorul, Bucureşti, 2011.

— 40-Geamănul din oglindă, roman, Editura Semănătorul, Bucureşti, 2011.

— 41-A şaptea zi după Artur, ed. II-a, revăzută, Ed. Contrafort, Craiova, 2009.

— 42-Paznic la o pisică şi un castel, Editura Semănătorul, Bucureşti, 2011.

— 43-Cărticica de dat în leagăn gândul, Editura Fundaţiei Culturalet. D. Sârbu „Petroşani, 2010.

— 44-Dicţionarul Ligii Scriitorilor, voi I, în colaborare cu Anda Dej eu, Editura DACIA – XXI, Cluj-Napoca, 2011.

— 45-Aventură prin dicţiunea ideilor, eseuri, Editura Semănătorul, Bucureşti, 2011.

46 Un teatru cât o inimă, ediţia a II-a, cronici teatrale, Editura Semănătorul, Bucureşti, 2011.

47 între Thalia şi Minerva, critică literară, Editura Semănătorul, Bucureşti, 2011.

48Autoritatea adevărului-Adevărul autorităţii, interviuri, Editura Semănătorul, Bucureşti, 2011.

490 viaţă din întrebări şi răspunsuriconvorbiri între Al. Florin Ţene şi scriitorul australian de origine română George Roca, Editura Semănătorul, Bucureşti, 2011.**50**Geamănul din oglindă, roman, Editura NICO, Târgu Mureş, 2012.

Publică poezii şi critică literară în 42 de antologii. A publicat până în prezent 5690 de articole de critică literară, anchete sociale, economice, etc.

51Sămânţa din interiorul Cvântului, versuri, Editura Semănătorul, 2012.

52Germinaţa cuvântului de sub zăpadă, vol. I versuri, de la A la I, Editura Semănătorul, 2012.

53Germinaţia cuvântului de sub zăpadă, vol. II, versuiri, de la 1 la Z” Editura Semănătorul, 2012.

54Pe când poezia ţinea de foame, proză scurtă, Editura Semănătorul, 2012.

55Contemporanul meu, Iisus! Poezii, Editura Semănătorul, 2012.

56Eseul, metaforă a gândirii logice, eseuri, Editura Semănătorul, 2012.

57Călcâiul vulnerabil al mării, Poeme, Editura

Semănătorul, 2012.

58Călcâiul vulnerabil al mării, Poeme, Editura Nico, Târgu Mureş, 2012. Este prezent în:

— „Dicţionarul Scriitorilor Români” de Aurel Sasu, Editura Paralela 45, 2006

— „Dicţionarul Personalităţi Române şi faptele lor”, de Constantin Toni Dârţu, volumele 4 şi 32

— „Dicţionarul General al Literaturii Române”, vol. TZ, editat de Academia Română sub îngrijirea Acad. Eugen Simion, 2009

— Alte dicţionare editate de diferite personalităţi din judeţele Vâlcea şi Teleorman

— DICŢIONARL LIGII SCRIITORILOR ROMÂNI, Editura DACIAxx, Cluj-Napoca, 2011.

Referinţe critice (selective):

Au scris despre cărţile lui Al. Florin Ţene, următorii: Dan Deşliu, Mihai Beniuc, Geo Dumitrescu, Octavian Nica, Nina Cassian, Maria Banuş, Nicolae Tăutu, Ionel Bota, Radu Anton Roman, Doru Moţoc, Mircea Ţoca, Negoiţă Irimie, Vasile Val Telceanu, Petre Petria, C. Cubleşan, C. Zărnescu, Ioan Ţepelea, Dumitru Velea, Igloi Zoltan, Dumitru Hurubă, Adriantion, Nicolae Uţică, Petrică Birău, Teodora Ileana Filip, Marian Barbu, Veronica Balaj, Teodor Barbu, Ion Arcaş, Liviu Poenaru, Valentin Taşcu, Doina Drăgan, Victor Sterom, Ion Antonescu, Nina Ceranu, Ion Velica, C.T. Dârţu, Emil Istocescu, Al. Ştefănescu, Mircea Zaciu, Beniamin Pascu, Ion Roşioru, Ioan Barbu, Eugen Petrescu, Aurel Sasu, Ionvădan, Ga vrii Moisa, Emil Istocescu, Mariana Cristescu, Dora Alina Romanescu, ş.a.

În anul 2002 a apărut monografia „Al. Florin Ţene, 60, Sub zodia Gemeni” la editura Napoca Star.

În anul 2005 scriitorul hunedorean Petrică Birău publică monografia „Al. Florin Ţene – Literatura ca mod de viaţă”, editura Eurograph, colecţia „Mnemosyne”.

Prefaţă

Al. Florin Ţene, cu un vocabular neaoş oltenesc, ne aduce din memorie, nouă, în faţa ochilor, lumea oltenească şi viaţa din zona Olteniei anilor din vremea republicii populare şi socialiste, anii vieţii româneşti sub concepţia şi logica dejistă şi ceauşistă.

Ce aveau bunicii şi părinţii noştri pe atunci? Muncă (exponenţială, de ordinul mai mare decât trei): muncă în neajunsuri şi suferinţă, muncă după culoarea sângelui (albastru sau roşu – adică sânge curat!) şi muncă în umilinţă şi cu foarte multă răbdare pentru o remunerare pe măsură, mult mai consistrentă decât era onorată!

Pe fondul unui astfel de tablou social, Al. Florin Ţene spune cu mult curaj, direct din casa amintirilor, despre ceea ce a trăit în acele vremuri, atât scriitorul cât şi toţi cei dragi lui.

Nea Carol, sătean isteţ, vrednic şi inspirat, adevărat inventator din lumea satului, „îşi făcuse o instalaţie empirică de biogaz” cu bălegarul din bătătură **(Statuia din amurg),** trudea aproape nonstop în jurul casei, dar începutul unei munci, momentul mesei, cât şi al trezirii şi al odhnei, le marca prin obiceiuri creştineşti: „Înainte de a intra în brazdă, se închină, şi ţinând vârtos coamele prăşitoarei strigă la boi „Sau „Carol, după ce tăie cu o aţă mămăliga, se închină şi îşi puse câteva bucăţi în farfuria cu

lapte”.

Scriitorul îşi dirijează peniţa în aşa fel încât să nu deterioreze din frumuseţea vieţii la ţară a acelor vremuri, cu nostalgia sa caracteristică. În epoca de aur, favoritismele erau la ordinea zilei: la alimentara, la cooperativa sătească, în editarea unei cărţi **(Aventura unui manuscris),** la spital, la cârciumă **(Vârcolacii),** ş.a.

Autorul ne dezvăluie întâmplări inedite din viaţa sa sau a celor dragi **(Pe când poezia ţinea de foame, Prietebul meu guguştiucul).**

Limbajul coincidenţelor este analizat în Destin tras la indigo, Crima de la răscrucea uliţei.

În acest volum, autorul surprinde umorul amar al epocii, starea ionesciană a vieţii înseşi, absurdul fiind la el acasă în viaţa acelor timpuri: **Cavoul de sub zăpadă, Singur, Visul alb.**

Mulţi dintre scriitorii zilelor noastre ocolesc teme din perioada epocii de aur, ignorând că ar contribui la întregirea istoriei neamului prin acestea. Al. Florin Ţene, cu nostalgie şi curaj, scrie despre acele vremuri încărcate de lipsuri şi nedreptăţi, în care tinerii erau stăpâni doar pe iubirea lor şi peste visele lor neexprimate în vreun fel, ţinute ascunse sub frunţi înalte şi gânditoare **(Pe când poezia ţinea de foame).**

Coincidenţe sinistre încarcă viaţa de neprevăzut a unora dintre semenii noştri **(Jocul de şah),** iar în viaţa multor intelectuali de seamă se cuibăreau sărăcia şi boala, omul ca un animal printre animale văzându-se nevoit să accepte lucrurile aşa cum sunt **(Visul alb).**

Vârcolacii e un volum de proză scurtă care va contribui la stabilirea unor adevăruri despre viaţa românilor în perioada 1940 – 1990, autorul lui fiind astfel marcat în literatura română.

Marinela Preoteasastatuia dii amurg

Pe nea Carol în dimineaţa aceasta l-a sculat cocoşul, cum de fapt îl trezea mereu. Se uită la nevastă, ce încă mai

dormea, se ridică din pat şi ieşi în prispa casei. Se uită la cerul senin. Luna cu amândouă coarnele în sus îl convinse că nu este rost de ploaie: „Azi mă duc la prăşit cu rariţa”.

Coborî cele câteva trepte şi intră în pivniţa de sub ultima cameră. Acolo trei butoaie, aliniate cu grijă, două erau încărcate cu vin şi unul cu ţuică. A luat ţoiul legat cu aţă de pe butoi, scoase cepul, şi-l coborî prin orificiul din care ieşea un damf plăcut de alcool şi fructe. După ce-l scoase plin, îl puse la gură şi trase o duşcă. Plesni din buze”. Bună! Dezinfectează maţele! „Mai trase încă de două ori din ţoi, până când îl goli. Astupă butoiul. A pus ţoiul pe butoi, şi satisfăcut îl bătu cu palma, aşa cum face de-atâtea ori cu boii, ca o mângâiere, după ce îi înjuga.

Se duse în grajd, îl curăţă de bălegar şi-a pus câteva furci de fân luat din pod. Mângâie cei doi boi, Trandafir şi Ionică, pe botul lor cald, care mugiră, parcă mulţumindu-i. „Mergem la treabă azi, băieţi! „Cei doi mugiră din nou, ridicând capetele din fân, semn că au înţeles cele spuse de stăpânul lor.

Apoi, nea Carol se îndreptă spre coteţul cu găini, aflat într-o curte mai mică, deschizându-le uşa. Acestea cotcodăcind ieşiră una câte una. Luă găleata cu huroi de porumb, pusă de cu seară în podul coteţului, pe care o răsturnă în jgheabul dintr-un trunchi de copac scobit. Găinile se grăbiră spre acesta, începând să ciugulească înfometate. Cocoşul, un pintenat mândru şi viu colorat, se plimba printre ele, ciugulind din când în când.

Ne-a Carol, între timp, curăţă coteţul şi mizeria, o aruncă în groapa din spatele grajdului unde îşi făcuse o instalaţie empirică de biogaz, la fel a făcut şi cu bălegarul strâns de la vacă, şi apoi se îndreptă spre casă cu paşi apăsaţi. Antonia era în bucătărie, pregătise masa de dimineaţă. Făcuse o mămăliguţă în ceaunul adus de la Braşov de nepot. Tanti! mai facem şi noi ce putem pe la fabrică. Tot nu ne plătesc comuniştii ăştia aşa cum trebuie!" îşi aduse aminte Antonia. A încălzit laptele muls aseară, a pus două linguri mari din lemn într-o farfurie de pământ şi aranjă capacul de lemn pe care a răsturnat mămăliga. Aceasta se afla pe măsuţa cu trei picioare pusă în mijlocul odăii.

— Fă, Antonia, aranjaşi masa?!

— Da, bărbate!

— Pune-ţi şi ţie, şi vino lângă mine.

— Eu îmbucai câte ceva.

— Mănâncă tu bine, că pleci la câmp…!

Carol, după ce tăie cu o aţă mămăliga, se închină şi îşi puse câteva bucăţi în farfuria cu lapte. Începu să mănânce, plescăind din limbă, din când în când, de plăcere.

— Marie! Vaca, azi să nu o dai la ciurdă. Am vorbit cu doftorul vine pe la prânz s-o vadă…

— Bine…! Dar, am văzut că şi-a revenit…

— E bine se vadă! E păcat se pierdem.

Îşi şterse gura cu ştergarul cusut cu motive olteneşti, şi îşi întinse picioarele care îi amorţise.

— Antonio! Rupe foaia de calendar şi adu-mi-o!

Femeia se ridică de pe marginea patului acoperit cu o velinţă din lână roşie împestriţată cu figuri rombice, intră în odaia de alături şi se întoarse cu bucăţica de hârtie cu data de 13 iunie. Carol a luat-o şi începu să citească cu glas tare.

— Auzi, Antonio…! Niciun secol nu începe miercuri, vineri sau sâmbătă. Într-un an, de fapt în fiecare an, luna ianuarie şi luna octombrie încep în aceeaşi zi a săptămânii; aprilie şi iulie încep în aceeaşi zi, iar decembrie face pereche cu septembrie.

— Mare este minunea lui Dumnezeu!

— Femeie, nu Dumnezeu a făcut calendarul, ci oamenii!

— L-o fi făcut ei, dar tot Dumnezeu i-a îndrumat…

— Taci din gură, şi ascultă! în aceeaşi ordine încep: februarie, martie şi noiembrie. Pe deasupra, auzi femeie!… orice an se termină în aceeaşi zi cu cea în care a început. Excepţie fac anii de 366 de zile. Antonia asculta stând pe marginea patului, având pe cap un batic colorat, înnodat sub bărbie, care îi acoperea, pe jumătate, gura.

— Schimbarea calendarului produce în lume perturbaţii mai importante decât războaiele…

— Ferească Dumnezeu…!

Bărbatul întoarse foaia şi mai citi „Vorba zilei”.

— I-auzi ce zice Epictet ăsta: Aminteşte-ţi că-n viaţă trebuie să te porţi ca la un banchet.

— Numai în banchet am stat când eram în comunism. Zise cu ironie. Vai de capul nostru! Ne luaseră totul, şi la C.A.P. ne exploatau mai rău ca pe sclavi.

— S-o lăsăm baltă, Antonia! Bine că ne-am luat pământul părinţilor înapoi.

— Dar cine este, ăsta, care face pe deşteptul? Poate

el a stat din banchet, în banchet…

— Fă… Antonio! E un înţelept care a trăit înainte de Cristos…

— Înţeleg, bărbate!

Carol se ridică şi se uită pe fereastră.

— S-a luminat de ziuă! Mă duc să înjug boii la car.

— Ai pus rariţa.

— Pus-o de-aseară!

Înainte de a deschide poarta cea mare, Antonia i-a pus pe braţul de rând din car o straiţă cu mâncare, o sticluţă de vin şi una cu apă.

Bărbatul se urcă în car şi mângâie cu biciul spatele boilor. Aceştia porniră încet, trăgând carul ce scârţâia după ei.

— Să ai grijă femeie de vacă!

— Am… am… bărbate! Când ajungi la locul nostru să ungi osile cu păcură. Ţi-am pus cutia în lădiţa cu scule.

— Bine, Antonia!

Căruţa îl zgudui puţin când trecu peste podul de lemn de la poartă. Antonia, ieşită în uliţă cu amândouă mâinile băgate în mânecile scurteicei, îl privi cum încet, încet, se îndepărtează.

Măriţa de peste drum se uita printre ulucile gardului. Se prefăcu că n-o vede.

Apoi închise poarta.

*

Privind satul din căruţă, i se părea că-i mai frumos. Cunoştea toate casele şi toţi pomii de pe uliţă. Crescuseră odată cu ei.

„— Doamne cum au mai trecut ani!”. Gândea Carol.

„— La ce bun că am făcut liceul agricol, că tot ţăran am rămas. Bine zicea socru-meu, că învăţ să nu-mi tai piciorul. Că soacră-mea nefăcând „şiicoală”, cum zicea el, se taie mereu la picior cu sapa la prăşit! Glumea bietul de el, dar vorba românului, pe atunci scroafa era moartă de mult în cocină, şi noi făceam bancuri cu olteni şi cu…

tovarăşul. Purceaua o omorâseră comuniştii. ăia doreau să avem o ţară bogată cu un popor sărac. Ce cap pătrat aveau…!”

— Hăis… Trandafir!… Cea, eca. Ionică! Nu mai ai loc de maşini”. Ăsta e primarul, se duce la serviciu”.

Boii ascultară de comenzile stăpânului şi făcură loc autoturismului să treacă. Carul înainta agale, scârţâind din toate încheieturile. Ieşiră din sat.

— Cea, Ionică!

Se îndreptară spre locul unde este pământul lor, pe un drum bolovănos pe lângă mejdinile oamenilor”. Văd că Trandafir şchioapătă, Diseară mă duc la potcovar cu ei”. Îl mângâie uşor cu biciul şi Trandafir scutură din cap, de fluturară bentiţele tricolore legate de coame.

Mai merseră o bucată de drum şi boii se opriră. Cunoşteau locul, amuşnau frunzele de salcâm şi florile lui care mai rămăseseră.

— Aşa! Copiii mei, staţi la tata! zise Carol sărind din căruţă, sprijinindu-se cu o mână pe spatele lui Trandafir. Auzindu-l vecinul de mejdină, ce-şi lega calul la praşilă, i-a dat bineţe.

— Venişi, Carol?

— Venii!

— Se vede că vom avea ceva recoltă…

— Să dea Domnul!

Carol a scos din cutia de scule un ciocan cu ajutorul căruia a scos cuiul introdus pentru a lega proţapul de oiştea căruţei. Apoi se urcă în car şi coborî prăşitoarea pe care o cuplă cu acelaşi cui de proţap.

Boii, parcă ştiind lecţia, se întoarseră cu faţa spre ogorul pe care crescuseră destul de măricei porumbii, mângâiaţi uşor cu bicul, împodobit cu ciucuri roşii, înainte de a intra în brazdă, se închină, şi ţinând vârtos coamele prăşitoarei strigă la boi. Aceştia porniră încet printre rânduri.

Din când în când se apleca şi îndrepta câte un lăstar

călcat de boi, ţinând cu o mână coarnele prăşitoarei. Prăşind cu grija de a nu tăia lăstarii de porumb, gândurile îl năpădiră”. Puteam să merg la facultatea de agronomie… dar taicu, Dumnezeu să-l odihnească, m-a convins să rămân în sat. Îmi spunea că vin americanii şi ne vor da pământul înapoi şi devin fermier. Iată ce fermier sunt! Trag la jug alături de boii mei. Eee… când eram în liceu, îmi spunea taicu, învaţă Carole! Să numunceşti! Asta era expresia pe care o învăţam cu toţii la lecţiile de socialism ştiinţific, ţinute la Căminul Cultural. De cine credeţi? Nu de altul, decât de actualul primar. Acum ne învaţă… democraţia originală a lui… zâmbăreţu. Îndradevăr, primarul a învăţat să muncească cu… gura. Înainte ca activist de partid, acum ales primar de… prostime. Să mă ierte Dumnezeu! Mulţi sunt, în satul meu… dar proşti. „— Cea Ionică! Aşa… copii tati… încet! încă nu este amiaza! Boii, înţelegându-l, înaintau încet, legănându-şi capetele în **jug**

„Mă gândesc că dacă sunt atâţia proşti în satul meu, adunând cu câţi proşti sunt în toate satele… Să fim o ţară de proşti!? Stai, mă frate, mai sunt simandicoşii de la oraş… Mai sunt elitiştii!

Dar, ce analfabeţi ai vieţii mai sunt şi aceştia?! Poate îmi explică Pleşu, că prea le ştie pe toate!”

Ajuns în capul rândului.

Carol mână boii cu atenţie, întorcându-i pe un alt rând de întoarcere, ridicând prăşitoarea de coarne. Apoi o luară înapoi pe alt rând, încet, printre rânduri. Din când în când Carol privea în urmă să vadă dacă s-a răriţat bine.

Lucrară aşa până când umbra salcâmului din capul locului se făcu mică de tot. Soarele de deasupra capului ardea, iar boii începură să rabde de sete.

— Hooo! Copii mei! Oprim să mâncăm şi să ne hodinim niţel.

Carol privi alături la vecin. Acesta legase calul de un prun şi se odinea la umbră. Apoi dejugă boii şi îi mână la fântâna cu cumpănă ce se afla nu de parte. A scos câteva ciuturi cu apă pe care le-a vărsat în jgheabul scopit într-un trunchi de copac. Boii băură pe săturate, apoi a băut şi Carol, stropindu-se de câteva ori cu apa din căuşul palmelor.

— Ne-am răcorit, copii! Să mergem! Boii au luat-o înainte şi Carol după ei. Ajuns la căruţă le-a pus un braţ de fân. Acestea începură să mănânce. Numai atunci a luat traista cu mâncare din căruţă. Se închină, spuse o rugăciune în gând, şi întinse ştergarul, cusut de Antonia, pe iarbă. A aşezat farfuria în care a tăiat în felii o bucată de muşchi de vită, rupând din pâine din când în când. Mânca şi privea la animalele, la ochii lor blânji.

După ce mâncă, strânse cu grijă ce mai rămase şi le aşează în straiţă. Apoi se întinse pe iarbă rezemat cu capul pe trunchiul salcâmului. Îşi trase pălăria neagră peste ochi. Boii terminară braţul de fân şi se aşezară rumegând. Carol adormi şi un vis venind din trecut îl cuprinse. „Bunul Gheorghe îl ţinea de mână şi cu paşi măsuraţi se îndreptau spre locul lor din Răţăleşti. Era o primăvară timpurie şi aburi ieşau din pământ.

— Nepoate, mergem să luăm temperatura brazdei, să vedem dacă putem să semănăm.

— Bine bunule! Dar unde este temometu?

— O să vezi tu, unde este! Dar… se zice termometru.

Cu doi de r.

— T-e-m-o-me-tru!

— Ai mâncat un r!

— Mai repetă!

— T-e-r-m-o-m-e-t-r-u!

— Aşa, aşa… e bine, nepoate!

— Vezi? Acolo unde este salcâmul acela este pământul nostru! Şi sărăntocii ăştia de comunişti vor să ni-l ia!” – Bunule! Cine sunt ăştia!? Cum să-l ia!? Dacă nu-i al lor!

— Ăştia n-au pe Dumnezeu! Sunt nişte leneşi şi nişte criminali!

Ajunseră la pământul lor. Bunul a luat un bulgăre din brazdă, îl frământă între degete, îl băgă în gură şi-l mâncă.

— E gras! E bun! I-a şi tu bucăţica asta!

Carol o băgă în gură şi mâncă pământul.

— E c-am gonţuos, bunule!

— Iarăşi ai mâncat pe r! Se spune, din bătrâni, când mănânci din pământul tău niciodată n-ai să-l părăseşti. N-ai să-l vinzi!

— Nu am să-l păşesc, bunule!

— Părăsesc! Se zice!

Între timp bunul Gheorghe şi-a dat jos pantalonii şi izmenele şi se aşează cu fundul pe brazde în mijlocul ogorului. A stat aşa câteva clipe.

— E bun de semănat, Carol!

— Mâine venim cu semănătoarea.

— De ce te-ai aşezat cu fundul gol pe brazdă?!

— Dacă era rece brazda, nu semănăm. Dar, a fost caldă. Atunci e bine de pus sămânţa în pământ. Acesta este termometrul ţăranului.

— Am înţeles bunule!”

Carol se trezi, puţin buimăcit. Şi-a dat jos pălăria, şi s-a uitat la boi. Aceştia rumegau în linişte, culcaţi, sprijiniţi pe picioarele din faţă. S-a sculat din iarbă şi i-a mângâiat cu biciul uşor. Vorbind cu ei. Boii s-au ridicat, apoi, după ce

i-a înjugat la prăşitoare, au intrat în brazdă. Au răriţat până când soarele mai avea o suliţă până să apună.

Când au terminat şi ultimul rând, Carol îşi mângâie boii, şi apoi se închină.

— Doamne. Mulţam că m-ai ajutat şi anul acesta să am ogorul frumos!

Cu animalele puse la căruţă, Carol îşi îndreptă boii spre casă. Carul înainta scârţâind, când soarele arunca pieziş săgeţile lui de lumină. Ajuns în capul satului, auzi un zgomot de motor venind din urmă. Întoarse capul". Vine o Dacie", gândi.

— Hăis, Trandafir! Trebuie să-i facem loc maşinii!

*

— Ăsta e tata! îi cunoscu de la distanţă! zise Iliuţă, colegului de la volan. Când ajungem lângă căruţă să opreşti. Voi coborî.

— Bine. Dumnincă după amiază vin să te iau. Luni avem curs la Fitopatologie.

— Bine, te aştept, atunci!

Ajunşi în dreptul căruţei, maşina încetini din mers. Iliuţă deschise portiera.

— Sărut mâna, tată!

— Ooo! Iliuţă! Voi eraţi?!

Boii întoarseră capul şi mugiră prelung. Îl recunoscură. El era cel care îi îngrijea pe timpul vacanţelor.

Maşina şi căruţa opriră una lângă alta. Iliuţă a luat geanta şi coborî.

— La revedere, Marin! Ne vedem duminică! Carol i-a făcu loc lângă el. Apoi, mângâie cu biciul crupele boilor. Aceştia o luară din loc.

— Cum te descurci, taică, la facultate?

— Bine! În vară dau examenul de diplomă. Apoi vin acasă! Mă fac fermier.

— Vrei să te faci tot ţăran ca mine?!

— Nu, tată! Fermier. Iau în arendă pământul

oamenilor şi-l lucrăm împreună.

Fac o fermă puternică. Aşa cum n-a fost niciodată pe valea Dadeşului.

— Să-ţi ajute Dumnezeu!

— Se vede mama la poartă!

— Mă-ta îţi duce dorul!

*

Antonia îi aştepta în poarta deschisă cu braţele îndoite şi palmele pe mânecile sfeterului. Îi privea cum vin încet şi i se părea, în lumina amurgului, că feciorul, bărbatul ei şi căruţa trasă de boi, sunt un monument ridicat în mijlocul satului dedicat ţăranului român.

Carul cu boi (după Nicolae Grigorescu)

Aventura uni manuscris

De câte ori bătrânul scriitor ieşea în oraş cu diferite treburi oprea la cofetăria „Carpaţi”, unde bea o cafea şi răsfoia ziarul local. De mult renunţase să citească revistele literare, pe motiv că publica numai bârfe despre scriitori şi orgoliile lor inutile”. E loc pe lumea asta pentru fiecare. Numai Dumnezeu poate să ne judece. Dând din coate, înlăturând confratele, făcându-şi loc în faţă, nu înseamnă că opera acestora va fi apreciată”. Gândea Dorul Dorin, cunoscut în oraş ca realizatorul scenariului unui film, bine

primit de public la vremea difuzării, sorbind cafeaua în linişte într-un colţ din salonul verde.

La o masă de alături se afla acelaşi tânăr, pe care îl găsea aici, ori de câte ori venea. Acesta scria mereu pe un caiet, ce-l îndesa cu neglijenţă în buzunarul hainei, când se ridica să plece. Bătrânul scriitor, de data aceasta, era îngândurat pe motivul unui conflict cu o rudă, privind testamentul ce dorea să-l facă la un notar din oraş". Prietenii ţi-i alegi singur, rudele sunt cum sunt, şi cum ţi le dă Dumnezeu", gândea Dorul Dorin, acceptând realitatea în care trăia. Având ziarul în faţă, citindu-l şi sorbind cu satisfacţie cafeaua care răspândea o aromă plăcută, nu a observat când a plecat tânărul. Citea despre arestarea primarului pe motiv de corupţie". Doamne, oamenii aceştia nu se mai satură. Spuneau politicienii, că dacă vor primii salarii mari magistraţii nu vor mai lua mită. Realitatea a confirmat contrariul. Au venituri ameţitoare şi mită tot primesc. Nu-i mai satură nimeni, decât atunci când gura le va fi plină de pământ

După ce a terminat de băut cafeaua, s-a ridicat şi trecând pe lângă masa unde stătuse tânărul, observă pe jos caietul acestuia. Se aplecă cu greutate, de mai mult timp îl dureau genunchii, l-a luat şi fără să-l deschidă.

— Domnişoară vă dau acest caiet găsit pe jos. Este al tânărului care stătea la masa de alături.

— Da… de mult timp vine la noi, fără să servească ceva, şi scrie. M-am tot întrebat, ce aşterne pe hârtie?

— Poate e student…

— Poate!

Dorul Dorin ieşi din cofetărie, după care şuvoiul de oameni de pe bulevard îl înghiţii anonimizându-l. După câteva săptămâni, înainte de a se duce la redacţia revistei, unde mai colabora din când în când, intră în cofetăria sa preferată. Acolo era aceeaşi tânără căruia i-a înmânat caietul găsit. În local nu mai era nimeni.

— Caietul este tot aici, domnule! Tânărul n-a mai

venit.

— Daţi-mi-l! Poate am eu şansa de a-l descoperi pe proprietar.

Fata, îmbrăcată într-un halat cafe-ole scurt, de i se vedeau pulpele apetisante, se aplecă luând de sub tejghea caietul cu pricina, pe care i-l întinse bătrânului scriitor.

Dorul Dorin se aşează la masa preferată unde fata îi aduse cafeaua. Îi privi picioarele cum făcea în tinereţe". Aşa am cunoscut-o pe Flavia". De ce te uiţi la ele!? „M-a abordat ea". Îmi plac! „I-am răspuns. După câteva întâlniri la reuniunile organizate de Universitatea noastră, am cerut-o în căsătorie. N-a zis nu. Eram în ultimul an de facultate".

Sorbind din cafea, îşi puse ochelarii şi începu să răsfoiască acest caiet cu coperţi maro". E o povestire. Nu este scrisă rău. Puţin puricată poate vedea lumina tiparului". Întoarse toate paginile, s-a uitat pe ambele coperţi, doar, doar, ar găsi un nume, sau un indicu în acest sens". Nimic! Păcat!"

Până a băut cafeaua, a citit toată povestirea". Interesantă!" Gândi bătrânul scriitor". Mă duc cu ea laredacţie, o corectez acolo, o dau secretarei să o culeagă la calculator, apoi rog redactorul şef s-o publice

După o săptămână povestirea a apărut pe pagina a doua a revistei, sub antetul „Din folclorul citadin iar în locul semnăturii autorului, în paranteză scria: (Povestire găsită de Dorul Dorin.).

„PÂNĂ CE MINTEA ÎMI ADOARME.

PÂNĂ CE GENILE-MI CLIPESC".

Nu-mi aduc aminte când şi cum am ajuns la Botoşani. Se pare că doar gândul a coborât din trenul de Iaşi. Eram bucuros că venise primăvara şi pomii înfloriţi răspândeau peste oraş miresme îmbătătoare. Căruţele încărcate cu saci plini de cereale se îndreptau spre târgul de la poalele dealului şi depresiunii Cozancea. Pe strada principală, îmbrăcat într-un costum negru şi pălărie de fetru, m-am

întâlnit cu Pincio Păun, prieten vechi, strecurat de mult în amintiri. După salutările şi îmbrăţişările călduroase, mi-a pus inevitabila întrebare:

— Ce mai este pe la Cluj? Mai apare „Tribuna”? Dar „Filarmonica”? Mai ţii Cenaclul înfiinţat de tine, „Vasile Sav”?

Nu ştiam cum să-i răspund. „De unde ştia el de aceste lucruri, când noi ne aflăm în 14 iulie 1902?” I-am povestit că revistele mai apar, dar nu se vând.

Cenaclul este în plină activitate şi în cadrul lui am înfiinţat „Tribunalul literar de conştiinţă”, în care vom „judeca” literatura care a servit comunism.

— Cum? Au ajuns la putere liberalii? S-a arătat îngrijorat Pincio.

Uitasem că el este conservator, ca şi Eminescu.

— Apropo! Ai aflat că a venit în oraş poetul Eminescu? Sa întors de la Mănăstirea Neamţ. E pe deplin sănătos.

— Mă bucur! I-am răspuns.

— L-am văzut, în colţul străzii, strângând mâna, cu multă căldură, lui Scipione Bădescu. Era vioi, voinic, fără barbă şi fără mustăţile pe care le lăsase în ultimul timp. Vorbea zâmbind şi fuma cu poftă un capăt de ţigară. Alături, trebuie să-ţi spun că se afla biata lui soră. Dânsa era bolnavă de picioare. Mergea anevoios, sprijinindu-se de el.

— Mai spune-mi!... Mai spune-mi de el!... E poetul meu preferat.

— Ce să-ţi mai spun? îi plăcea să rătăcească prin locuri singuratice. L-am văzut, de multe ori, plimbându-se singur prin grădina Vărnav.

— Unde este această grădină?

— Unde să fie, bre?!... E grădina publică a botoşenenilor.

Aaa…

— Şi cum îţi spuneam, se oprea din loc în loc şi

asculta cântecul păsărelelor. Apoi, se apleca şi culegea cărăbuşi, îi punea pe palmă şi, stând cu mâna întinsă aştepta să-şi ia zborul bietele gângănii. Altă dată, l-am văzut în faţa Casei de Economii. Era nehotărât… Să intre sau să nu intre… Afară ploua şi el, îmbrăcat într-un palton terfelit şi cu o pălărie pe cap, se învârtea în jurul clădirii. Trebuia să intre. Se pare că avea să primească o sumă de bani. De câteva ori s-a întors de la uşă…

— După aceea, am auzit că poetul a plecat la Bucureşti.

— Dar ce fac oamenii aceia? Nu vezi? Suntem pe strada Teatrului. Au scos la vânzare canapeaua, două sofale şi niscaiva cărţi, care au aparţinut lui Eminescu. Sora lui a murit şi ea. Observi? Toate canapelele erau de culoare roşie.

— Îţi aminteşti de versurile lui?… L-am întrebat pe Pincio I. Păun.

„Noaptea potolit şi vântul arde focul în cămin
Dintr-un colţ pe-o sofa roşie eu în faţa lui privesc
Până ce mintea îmi adoarme, până ce genile-mi clipesc;
Lumânarea-i strânsă-n casă, somnu-i cald, molatic, lin”.

Am întredeschis ochii. Trenul electric aluneca pe şine spre Vlădeni. „Mai este puţin şi Iaşul mă va primi cu zumzetul străzilor”. Diseară, la librăria din centrul oraşului, îmi voi lansa antologia de povestiri „Cărticica de dat în leagăn gândul”. Domnişoara de alături îmi zâmbi, ca o adiere de aripă de înger. Ca o străfulgerare, în gând, mi-au venit cuvintele lui Iisus: „… s-a născut aşa, ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu”. Bătrânul scriitor, sorbind din ceaşcă lichidul negru şi amărui, citea în linişte revista, când ridicând privirea l-a văzut aşezându-se la masa de alături pe tânărul care pierduse caietul. Acesta a scos aceeaşi revistă din buzunarul hainei, o deschise la pagina doi, şi începu să citească, privindu-l pe sub

sprâncene pe Dorul Dorian. După ce a băut cafeaua, scriitorul s-a ridică, şi înainte de-a ieşi din cofetăria preferată, s-a oprit la masa tânărului.

— Tinere acum câteva săptămâni aţi pierdut aici un caiet!

Acesta ridicându-se cu respect îi răspunse:

— Mă numesc Florin Ene şi cunosc aventura acestuia, domnule Dorul Dorin.

— Mă cunoşti!?

— Cine nu vă cunoaşte în acest oraş!? Pe deasupra v-am văzut filmele… şi v-am citit toate cărţile.

— Atunci… ce aţi urmărit?

— Împreună cu prietena mea Florina am pus la cale această mică farsă. Nu pentru a vă jigni, dar era singura modalitate de a publica povestirea mea, refuzată de revista aceasta în care a apărut, – înţeleg… înţeleg! răspunse scriitorul precipitat, stând pe gânduri. Vă felicit pentru text. E scris destul de bine. Te mai aştept să vi şi cu alte povestiri. Ne vom întâlni tot aici, la o cafea.

— Vă mulţumesc! Dorul Dorin după ce îi întinse mâna, se îndreptă spre ieşire. În urma lui la radioul din cofetărie se cânta” Florin şi Florina”, melodie ce-i aduse aminte de prima iubire. s «fi (sle gafe zăpadă

Nea Jerdea, cum i se spunea prin sat, poreclă la care nu prea răspundea, nici el nu ştia de unde-i vine, după ce hărăni, cum obişnuia să spună, animalele din ogradă a intrat în casă şi a început să-şi pregătească cina. A turnat o mămăligă în ceaunul cumpărat de la oraş, pe când trăia răposata nevastă, învârtind cu răbdare mestecăul cu o mână şi cu cealaltă presărând mălaiul peste apa clocotită. Apoi a răsturnat-o peste un capac de lemn cu mâner. Şi-a luat o bucată de brânză, pe o farfurie de lut

ars de Horezu, dintr-o puţină ce-o ţinea în pivniţă, înainte de a intra în casă cu farfuria a privit cerul. Norii plumburii se aşternuseră peste sat, ameninţători”. O să ningă în noaptea aceasta! „Apoi a intrat în casă. A tăiat cu o aţă mămăliga, ca o lună plină, în felii. Aşezat la masa mică şi joasă pe trei picioare a început să amestece, cu furculiţa, brânza cu mămăliga. Mânca încet şi gândurile alergau în urmă. Parcă o vedea alături pe Mariţa lui cu care construiseră casa aceasta. Mâinile lui bătătorite şi aspre care de optzeci de ani lucrau pământul darnic şi bun ca soarele”. Ce vremuri! Parcă ieri amestecam pământul cu paie, punându-l în forme de lemn, şi făceam chirpiciul pe care îl uscam la soare în şanţul de pe marginea uliţei. Umăr la umăr cu biata mea fomee, după o lună de uscat, am început să zidim această căscioară. Fără ea, să mă ierte Dumnezeu! acum parcă e un cavou. Un copil am avut, că s-a îmbolnăvit muierea, aşa pot să spun, e… ca şi cum nu l-aş avea. A plecat peste mări şi ţări. Nu-şi aduce aminte de mine. Nu-şi amintea nici de măsa. Ce să mai zic!? Aşa sunt unii! Uită cu totul de părinţi. Şi… mai zice că-i scriitor! Publică atâtea cărţi pe-acolo, în englezească lor, şi de taică-său a uitat. Când aveam ochii mai buni i-am citit un roman, publicat la noi, aici. Doamne, Doamne, ce mai văicărea în multe foi, pe un personaj, aşa ca mine, care a fost uitat de copii. Şi el… ce face acum? Dar… e bine să iau lucrurile aşa cum sunt. Mulţam Domnului, că am ajuns la vârsta asta, de pot să mă descurc şi singur! Jerdea nu se lasă cu una cu două”.

Bătrânul mesteca cu gingiile mămăliga amestecată cu brânză şi… gândea”. Repede a trecut viaţa! întotdeauna

am respectat ceea ce zicea Democrit într-o carte a lui Ionel, pe când era student la Cluj. „Cu minte este acela care nu se întristează pentru ceea ce nu are, ci se bucură de ceea ce are”. Şi... am fost fericiţi! Lucram ca robii la CAP, şi nu ne dădeau nimic. Ne ducea în Bărăgan la cincizeci de kilometri de satul nostru cu remorca, pe arştă sau ploaie, lăsându-ne în câmp. Prăşam zeci de rânduri, de aveam impresia că nu mai ajungem la capăt. Mai venea să ne ia cu remorca când se însera. Dar eram fericiţi!”

De-odată s-a stins lumina. Bătrânul Jerdea, pe bâjbâite, a continuat să mănânce”. Aşa fac ăştia de la buleftrică! mai toată ziua o sting. Pe timpul comuniştilor ne spuneau că o sting să aibă corent cei de la Bucureşti, în fabrici. Dar acum!?” După un timp văzând că becul nu se mai aprinde s-a sculat de pe scăunelul cu trei picioare şi pe pipăite a ajuns la cutia de chibrituri pusă pe marginea plitei. A scăpărat un băţ şi a luat lumânarea ce o ţinea pe bufet”. Am cumpărat câteva de la magazinul lui Mecherel, să le aprindă vecinii când voi trage să mor. Să am şi eu lumină pe... lumea cealaltă. Că pe lumea acesta... i-am c-am dus dorul”.

Cu o mână streaşină la ochi şi cu lumânarea în cealaltă a privit afară”. Dumnezeule! Ninge de îngroapă! Doamne, Doamne, să nu fie ca-n v53, pe când eram copil. Atunci, datorită zăpezii a căzut acoperişul casei lui taicu şi cupola bisericii din sat. Ferească-ne de necazuri!” Bătrânul Jerdea şi-a făcut de trei ori semnul cruci şi se întoarse la masă punând lumânarea într-un pahar.

Înainte de a termina de mâncat, gândul, fără voia lui, se îndreptă spre Ionel”. A fost copil cuminte. A învăţat, ne ajuta în gospodărie, iar în vacanţe se ducea cu vaca la păşune. Dar... de când a plecat, şi s-a însurat cu englezoaica, ne-a uitat de tot. Băiatul meu s-a respectat pe el. Îmi spunea, când era bine dispus, pe când stăteam sub nuc şi beam un pahar de vin, că omul trebuie să se respecte el însuşi, că dacă nu o face, respectul pe care-l dă

altcuiva n-are nicio valoare”.

S-a sculat de la masă, s-a închinat şi cu lumânarea în mână s-a îndreptat spre odaia din faţă unde dormea de obicei. Rămas în izmene şi cămaşă s-a băgat sub plapuma cu pene de gâscă făcută de Mariţa”. Poimâine e Crăciunul! Astă-vară Ionel mi-a scris că vine la mine deSfânta Sărbătoare.” A suflat în lumânarea din borcanul pus pe taburetul de la capătul patului ce ţinea loc de noptieră. Obosit, adormii cu amintirile venite din trecutul tinereţii lui.

*

A doua zi sătenii au văzut că vântul a troienit zăpada acoperind casa bătrânului Jerdea. Vecinii au început să dea zăpada la o parte. Dar treaba mergea anevoie. Pe drumul dinspre miazăzi înainta spre ei anevoie un autoturism care la un moment dat a oprit în dreptul lor.

— Bună ziua, nene Nica!

Acesta, sprijinit de coada lopeţii, l-a privit cu atenţie pe tânărul coborât din autoturismul de culoare neagră.

— Tu eşti Ionele! Bată-te norocul. Nu te mai cunoşteam!

— Eu sunt!

— Te rog, dă-mi lopata să dau zăpada la o parte.

— Veto, dă-i tu! Şi du-te şi mai ia alta pentru tine. – Ionel, cu forte proaspete a început că facă o cărare către fereastra, unde ştia că este camera din faţă.

Crima la răscrucea iiee

9

Mergea, mergea, gândind cu teamă să nu fi trecut

poştaşul prin dreptul uliţei lor. Gândurile îşi luau zborul ca păsările speriate de prin copaci. Tălpile desculţe nu simţeau pietricelele înţepându-i piela albă ce nu cunoscuse niciodată pământul. Îl iubise necondiţionat, acceptând să vină, în satul acesta din creierul munţilor, ca profesoară, ea fată de medici renumiţi din capitala Ardealului. Primele zile, Lazăr, proaspăt absolvent de medicină veterinară, întors cu frumoasa-i nevastă în satul natal spunea la toţi cunoscuţii că deschide un cabinet în centrul comunei, să fie alături de Antonia când era la şcoală. S-o vadă în recreaţii, să facă planuri de viitor împreună. Zilele treceau una după alta cu o monotonie de începuse să o neliniştească. Mergea ca o nălucă, gândind la Lazăr. „Ce-o face el la ora aceasta? Cred că e plecat prin satele acelea sărăcăcioase să mai salvese câte un animal bolnav de subnutriţie. Sau mai degrabă consultăcâte un proprietar de oi, bolnav de cine ştie ce boli”. În memorie i se perindau rândurile scrisorii primite de curând, în care Lazăr îi povestea despre festivalul **Aid aladha** unde se sărbătorea ofranda adusă de Avraam lui Dumnezeu, sacrificând oi şi miei”. Săracile animale! „Lui Antonia i-au dat lacrimile gândind la moartea acestor animale nevinovate. Mergea şi îşi ştergea lacrimile de pe obraz, ca picăturile de rouă, cu mâneca de la rochie. Se ruga, în gând, la Dumnezeu, să vină poştaşul cu scrisori de la Lazăr. Fiind în vacanţa de vară îşi făcuse obiceiul să coboare de pe ulţiţa unde locuiau, în capul şelii, adică la drumul naţional pe unde trecea poştaşul cu şareta încărcată de colete şi sacul cu scrisori. Păşea cu grijă ca glodul întărit de secetă, de pe uliţă, să nu o înţepe. Erau clipele când în fiecare zi rememora frumoasele zile petrecute cu Lazăr în acest sat, sau alteori asemuia uliţa pe care locuiau, cu un pârâu ce se varsă în fluviul de asfalt ce unea două oraşe ardelene. Privea cu nerăbdare înainte şi vedea autoturismele cum trec în ambele sensuri înfăşurând distaneţe pe roci. TJnde se duc? Ce bucurii sau necazuri îi împing pe oameni să

plece la drum?”

— Bună ziua, doamna profesoară!

Tresări, surprinsă. Antonia întoarse capul. Recunoscu un elev al ei care ieşise cu vaca pe poarta rămasă deschisă.

— Bună ziua, Aurel! Mergi la păscut cu vaca?

— Nu, doamna profesoară. Mă duc la Bobota la doctorul veterinar. Mă aşteaptă taicu acolo.

— Ce are? De câteva zile nu mai mănâncă. Eee… ce bine era dacă domnul doctor era aici! Nu mai ne duceam atâţia kilometrii pe jos cu animalele.

— Ai dreptate Aurel! Dar şi acolo unde s-a dus au nevoie de medici. De bine de rău noi putem să mergem în satul vecin, dar în ţara aceia…

Aurel traversă uliţa şi o luă la stânga pe şleau, mânând vaca din urmă cu o nuieluşe. Strigând din urmă.

— O iau pe scurtătură…

— Bine… bine…

Antonia mergea mai departe, ocolind cu grijă glodurile de pe uliţă. Trecând pe sub un salcâm ce îşi întinsese crengile peste jumătate de drum întinse mâna şi a luat o crenguţă cu frunze. A început să rupă pe rând câte una”. Vine scrisoarea! Nu vine scrisoarea! Vine scrisoarea! Nu vine scrisoarea! „Aşa până la ultima frunză pe care se afla o gărgăriţă. A luat-o în mână cu grijă. A privit cu atenţie aripioarele ei roşii cu puncte negre, aducându-şi aminte de versurile pe care le recita când prindea câte o astfel de insectă. Acum le adaptă la dorinţele ei”. Gargăriţă, gărgărea/ Vine oare scrisoarea mea? „Gărgăriţa şi-a luat zborul şi a căzut nu departe de picioarele ei. Neobservând-o, Antonia, gânditoare, merse mai departe călcând, fără să vrea şi fără să ştie, peste gărgăriţa căzută în colb. Parcă a auzit un ţipăt. Sau i s-a părut. Ajunsă în capul şelii silueta ei părea o statuie aşteptând să treacă peste ea veşnicia. i§§fi tras Du Soai De

Cunoscutul scriitor Dan Dando în după amiaza zilei

de naştere acorda autografe pe ultima sa carte, după o lansare de succes, la care vorbise elogios până şi academicianul Emil Simoş, critic literar de prestigiu.

Cartea se vindea repede şi cititorii de toate vârstele stăteau la coadă pentru a obţine semnătura autorului sub câteva cuvinte de complezenţă.

Scria cuvintele într-un automatism aproape inconştient. Gândul său zbura în altă parte, la soţia sa care s-ar fi bucurat cu toată inima de acest succes". Poate mă vede de acolo. O simt lângă mine", gândea Dan Dando, dând autografe unul după altul". Aceasta este prima carte pe care o public fără s-o citească înainte Sorina. Ea analiza manuscrisul, îşi dădea cu părerea şi de multe ori modificam textul după sfatul ei. Dacă ar fi citit şi acest roman în mod sigur mă sfătuia să nu omor personajul principal. Chiar şi mie mi-a părut rău că am făcut în aşa fel ca Dumitru Dumitru, scriitor cu renume din urbea de sub poalele Dealului Viilor, să sufere un accident de maşină. În momentul scrierii acestui capitol, pe când personajul meu se afla la spital, oscilam între a-l salva după o operaţie grea, sau a-l… omorî. Nu ştiu cum am făcut, dar stiloul mi-a luat-o înainte, poate gândul m-a împins, şi am continuat să scriu că Dumitru Dumitru a decedat. M-i s-a părut că este mai dramatic. Că cititorul ăsta doreşte. Şi uite că am avut dreptate! Academicianul a apreciat dramatismul subiectului."

— Domnule scriitor, vă rog să scrieţi şi numele. Mă numesc Dana Ciocian…!

Dan Dando, parcă trezit dintr-un vis, îi scrise fetei şi numele, după care a semnat.

— Mulţumesc, domnule scriitor! V-am citit romanul din revistă, unde a fost publicat în foileton.

Scriitorul o privi cu atenţie. Era o tânără cu ochii albaştri şi tenul măsliniu". Seamănă cu Sorina, pe când eram student. Of, Doamne! Era vremea speranţelor! Speranţa este hrana celor neajutoraţi, îi repetam eu

cuvintele lui Cesare Pavese”.

Fata s-a îndepărtat. Dan Dando a urmărit-o cu privirea. Maria s-a pierdut în mulţimea care trecea pe trotuar. „A dispărut cum totul se disipează în viaţa unui om”, reflectă pentru o clipă scriitorul, căruia i se mai puse în faţă cartea pentru un autograf.

Aproape de închiderea librăriei, ultimul cititor a ieşit pe uşa acesteia ţinând sub braţ romanul proaspăt apărut. Afară se întunecase. Cărţile frumos aranjate în vitrină parcă priveau la perechile de tineri ce treceau pe bulevard. Dincolo de ele, Dan Dando îşi arunca privirea prin vitrină în stradă, şi gândurile venite din trecut se amestecau cu imaginile de pe trotuar acoperite cu perdeaua nopţii. Nu mai distingea figurile tinerilor ce treceua perechi, perechi, dar în fiecare dintre ele se vedea pe el şi Sonia. „Aşa privea şi Mihai Sadoveanu, prin aceeaşi vitrină când treceam cu Sonia acum o jumătate de secol şi mai bine. Fusesem la lansarea volumului „Mărturisiri”. Cum mai trec anii!”

— Domnule scriitor, dorim să închidem!

Dan Dando nu observase că se stinseseră luminile din librărie. Erau aprinse numai cele de veghe şi siguranţă.

— Mă scuzaţi doamna Lăpuşanu! Mă gândeam şi eu…!

— Nu face nimic… domnule Dando! Lansarea a fost o reuşită!

— Mulţumesc!

Scriitorul a ieşit pe uşa librăriei şi a luat-o agale pe trotarul bulevardului. Gândurile îl năpădeau precum vrăbiile înfometate. Ar fi vrut ca Sorina să fie lângă el. Simţea nevoia unui suflet căruia să-i împărtăşească sentimentele. A trecut strada şi…

*

Aş fi vrut să nu fie o coincidenţă. Aşa s-a întâmplat. Înserarea s-a lăsat peste Cluj. I-am povestitsfârşitul soţiei. Nu i-a plăcut.

— Florine, nu ţi-e milă de personajele tale?

încercarea moarte n-are

Tovarăşul Netea Ion, renumit activist de partid în judeţul de la poalele Capelei, în timpul revoluţiei din decembrie v89, s-a ascuns în satul natal din Ţara Loviştei, aşteptând acolo să vadă încotro" bate vântul". Aşa se justifica în faţa consătenilor la cârciuma satului, unde în fiecare seară venea să bea un ţoi cu rom.

— Ce mai faceţi tovarăşe Netea? îl întrebau câte unul, privindu-l suspicios pe sub sprâncene.

— Bine, tovarăşe Zaharia! Dar nu se mai zice… tovarăşe…

— Aşa este… de fapt n-am fost niciodată tovarăşe cu dumneavoastră. Pe când eu îmi rupeam oasele lucrând la afurisitul ăla de CAP, dumneata nu te dădeai jos din Volgă, mai târziu din Dacie. Veneai aici să tragi chiolhane cu Nelu a lui Pârnaie până dimineaţa la Cabana Silvicultorilor. Atunci erai cu adevărat domn… nu tovarăşe cu noi.

— Hai să dăm uitării! Cea fost a fost! Noroc! Netea a ridicat ţoiul şi a vrut să ciocnască cu Zaharia. Acesta s-a făcut că nu observă gestul. Se uita cu insistenţă la televizorul alb-negru pe ecranul căruia se derula secvenţe din şedinţa CPUN-ului.

— Vor fi alegeri…!

— Dacă rămâne omul nostru… Iliescu! O să fie totul

bine!

— La vremuri noi… tot noi!

— N-o fi aşa prost poporul să-l voteze!

— Dacă o să candideze, de ce să nu-l votăm, bă, Zahario! strigă din spatele tejeheli Vasile cârciumarul.

— Votaţi-l voi!

— Bă, ăsta a mâncat salam cu soia alături de noi!

— A mâncat pe dracu'! El lua ce este cel mai bun şi ieftin de la magazinele partidului.

Netea tăcea mâlc. Gândul lui punea la cale ceva ce-i va schimba viaţa din bine m şi mai bine.

După ce au băut câteva ţoiuri cu rom de Jamaica, cei doi se despărţiră în pragul cârciumi.

— Noroc, tovarăşe, pardon, domnule Zaharia!

— Să trăieşti Neteo!

Zaharia a luat-o spre centrul comunei unde îşi avea casă, iar Netea s-a îndreptat spre casa părintească care stătea să cadă". Măi, dar prost am fost! Nu puteam să-mi fac şi eu aici o casă mai acătării?! Căci Gicu a lui Mârţoagă era gestionar la magazinul de construcţii şi puteam să iau materiale, fără bani, cât doream… L-am crezut pe boul ăla de Ceauşescu că sărăcia este o virtute. Şi uite că n-am unde să stau. Plouă în cocioaba asta a părinţilor, moştenită de la bunici, de parcă ar fi afară. Să mă ierte Natura, dar şi ei au fost nişte puturoşi. N-au fost în stare să facă şi ei o casă mai ca lumea. Taicu, săracul, îşi făcea veacul în cârciumă şi discuta politică. Să i se dea! Aşa, să-i pice de la ăla de sus, să-i dea partidul… Iar muma stătea cât era ziulica de mare la poartă, legănându-se, de-a căzut banca cu ea. Noroc că vorbisem eu cu Dorel contabilul să-i ponteze cu zile muncă. Aveau cele mai multe zile lucrate. Odată la adunarea general a CAP-ului oamenii s-au răsculat împotriva lor, dar i-am pus la punct. Ăştia cum sunt de proşti au uitat de cele întâmplate. Spre binele meu. În luna mai voi candida ca primar în comuna asta. Încercarea moarte n-are… Şi să vezi pe Netea primar…"

Cu acest gând a deschis poarta care abia se mai ţinea în ţâţâni. A luat cheia de pe grinda prispei şi a introdus-o în broasca pe jumătate ruginită. A intrat şi uşa a schrţâit cu un vaiet prelung. L-a izbit un miros de aer stătut cu iz de mucegai. A dat să aprindă lumina". Nu merge. Câte mai sunt de făcut în casa asta!" A intrat, pe bâjbâite, în bucătărie şi a găsit câteva lumânări şi un chibrit rămase de la înmormântarea bătrânei mame". Când au trecut şaseani de atunci!? Repede mai trece timpul! „Chibriturile fiind umezite cu greu a aprins lumânarea. Cu aceasta în mână a intrat în camera unde dormea de obicei când mai venea la părinţi. S-a dezbrăcat sumar şi s-a întins în pat". Nu mi-am luat medicamentele de inimă. Lasă! Le iau mâine... „înainte de a adormi, a stins lumânarea, şi-a făcut în gând planul cum să organizeze campania pentru viitoarele alegeri. Treptat somnul l-a cuprins. Undeva la capătul satului un câine urla a lup. Spre dimineaţă, când un albastru lăptos a cuprins întreaga natură, un vis ciudat l-a cuprins. „Satul întreg era împodobit cu afişe având imagina lui alături de Ion Iliescu, pe un fond roşu. Votaţi pe Ion Netea-Soare! Care ne va da mâncare! Era sloganul tipărit pe afiş. Mai era şi un alt model de afiş. Tot pe fond roşu: Votaţi pe Ion Netea! Ce ne potoleşte setea! Unul din acest model era lipit chiar pe geamul cârciumi, în timp ce el dădea de băut la consăteni. Alături era Gicu lui Mârţoagă ce-i finanţa campania. Vorbise cu el mai înainte: Băi, Gicule, finanţează-mi campania, că ai furat destul de la Cooperativă, şi dacă ies primar, om te fac! Şti tu! Te-am salvat de câteva ori! Prietenii din Bucureşti mi-au spus la telefon că se va da pământul înapoi. Te fac moşier, Gicule! Ai înţeles? Cum mă, Neteo? Eu n-am avut pământ. Lasă bă, îi trimit eu pe chiaburi de unde au venit". *

După câteva zile Zaharia şi mai ales Nelu lui Pârnaie văzând că Netea nu mai vine la cârciumă, i-au pus pe gânduri. A treia zi după prânz, la îndemnul lui Vasile cârciumaru, după ce au băut câteva ţoiuri cu rom, s-au

hotărât să meargă la casa părintească a lui Ion Netea. Au luat-o uşor, clătinându-se, pe şuşa în jos, spre margineasatului. Ajunşi în faţa ogrăzii lui Netea, Nelu lui Pârnaie a ridicat cercul din fier ruginit şi a deschis poarta.

— Tovarăşe Netea! Tovarăşe Netea!

Văzând că nu răspunde intrară pe prispă şi cu mâinile streaşină priviră în cameră. Îl văzură pe Netea întins pe pat cu un zâmbet ciudat pe faţă.

— Să ştii că ăsta e mort!

— Ce vorbeşti!?

— A căzut beleaua pe noi!... De unde bani să-l înmormântăm!?

— Aşa este... n-are pe nimeni...

— Săracul!

JeqqO (ak§ fă) Da în ultimii doi ani, până la pensionare, Doru-Sorin nu mai avea răbdare. I se părea o veşnicie cele şaptesute treizeci de zile până la marea zi a ieşirii la pensie. I se urâse să se scoale zilnic la patru dimineaţa, să ia primul tranvai care să-l ducă la întreprinderea unde lucra. Sub această aşteptare s-a rostogolit timpul peste el. Între timp i-a murit soţia într-un accident de circulaţie, pe care a îngropat-o cu bruma de bani strânşi pentru un tratament la Băile Olăneşti. Nu de puţine ori se gândea când au trecut 39 de ani de muncă. De la decesul jumătăţii mitologice, Sorin îşi „omora timpul „jucând şah de unul singur, după ce se întorcea de la serviciu, iar în timpul verii ieşa pe banca din faţa blocului să joace o partidă de şah. Se găseau destui să răspundă

invitaţiei lui, şi mult mai mulţi pentru a-i chibiţa. Erau momente când uita să se mai bucure că mai sunt zece zile până la ziua mult aşteptată”. De ce să mă bucur, dacă nu mai este Maria? Fără ea totul pare pustiu. N-am cui să-i spun că azi l-am bătut la şah pe Doru”.

Folosindu-se de cele două pronume, zilnic, în timpul iernii, juca cu Dom. Era născut în Zodia Gemeni şi de-a lungul vieţii se folosea de numele Sorin, dat la botez de părinţi. Celălalt i l-au dat naşii. Se pare că Sorin era mai îndemânatic la acest joc al minţii. Mai întotdeauna câştiga”. Adevărul este că sunt părtinitor. Înclin să folosesc formulele cele mai bune când mut pentru Sorin”.

În ziua pensionării colegii i-au făcut cadou un costum de haine, o umbrelă şi un geamantan.

— Pentru călătorii nenea Sorin!

— Să ai viaţă lungă, cu sănătate!

I-au urat colegii, într-o mică ceremonie, organizată în clubul unităţii.

Emoţionat a mulţumit cu glas stins. Singur şi abătut a ieşit pe poarta unităţii pe unde a intrat şi ieşit de mii de ori. Portarul l-a salutat ca de obicei. Strigându-l din urmă:

— Pensie îndelungată!

„Cât de mult am aşteptat această zi. O viaţă întreagă am visat la clipa pensionării. De ce oare nu mă bucur?!” Se urcă în primul tramvai şi zeci de gânduri îi încreţeau şi mai mult fruntea. A privit geamantanul pus alături de banchetă şi se gândea la Maria. „Eee... dacă trăia, ar fi fost altfel. Plecăm în concediu, ne reamenajam apartamentul. Dar acum...”. Simţea că nu este el. Sau că se află pe altă planetă. Oamenii din jur, trişti şi grăbiţi spre treburie lor, păreau nişte marionete legănându-se agăţate de curelele negre din cauciuc de sub plafon.

Ajuns acasă Doru-Sorin puse costumul în dulap, umbrela pe cuier şi geamantanul îl aranjă deasupra şifonierului de pe hol. Îşi aranjă masa, fără să mai încălzească ciorba de fasole, pe care o mâncă într-un

automatism de care nu-şi dădea seama.

Primele zile s-au scurs ca nişte reptile ce se târăsc pe un teren nisipos.

Până la urmă, simţind nevoia de a sta de vorbă cu oamenii, şi-a luat cutia cu piesele de şah, şi a ieşit din apartament. A coborât cele două zeci de trepte, şi a luat-o agale spre barul din colţul străzii, unde din când în când, mai ales la salariu, se ducea să bea o bere, să mai audă o vorbă". Aşa... ca birjarii la botul calului, după ce a făcut un transport".

Piesele zornăiau în cutie, parcă se certau". Au îmbătrânit odată cu mine şi acestea. Le am amintire de la bunicu'. Îmi spunea că sunt făcute de puşcăriaşii de la Ocnele Mari. Doamne, doamne, cum a trecut timpul. Parcă ieri mă mângâia pe cap şi-mi repeat un citat din Romain Rolland: Sorin, să ştii, că „acolo unde caracterul nu există, nu există nici „om mare", nici „artist mare", nici „mare om de acţiune". Puţin importă succesul. Trebuie să fii mare, nu să te preface că eşti".

Cu aceste gânduri a intrat în Cafe-Bar. Mirosul de alcool amestecat cu fumul de ţigară îl îngreţoşă. Era pe punctual de a se întoarce, când se auzi strigat.

— Sorin! Vino aici, la masa mea! îşi îndreptă privirea spre locul de unde venise chemarea. Prin fumul „de-l tai cu cuţitul", îl zării pe vecinul Mărin. Se îndreptă spre el.

— Stai aici!

Se aşeză, punând cutia pe masă. Se uită în jur. La fiecare masă era câte o faţă cunoscută, de prin blocurile vecine.

— Ce bei?

— O bere! Dar... fac eu cinste. Este prima mea zi de pensie.

— Felicitări! S-o mănânci cât mai mulţi ani!

— Mulţumesc! Tu ce ai băut?

— Un carcalete!... Doina! Adu aici un repetir şi o bere pentru noul nostru pensionar. E prima zi!

Ceilalţi auzind de acest eveniment, toţi pensionari din cartier, ridicară paharele şi îi urară sănătate şi pensie lungă.

După ce sorbiră câte o gură din pahare, Marin îl întrebă.

De ce ai adus şahul?

Să jucăm. Să mai treacă timpul, şi mintea să nu lenevească.

Vorba latinului… minte sănătoasă în corp sănătos! Deschide cutia şi să jucăm! Sorin deschise jocul de şah. Şi ascunse în palme două piese de culori diferite.

— Pe care le alegi?

— Pe cea din stânga!

Tu joci cu negrele… Şi se apucară să aşeze piesele pe tabla de şah.

După un timp, pe neobservate, mai toţi consumatorii de la celelalte mese, se strânseră în jurul lor, luând scaunele cu ei.

După două ore, partida s-a încheiat cu victoria pieselor albe. Cei doi „beligeranţi „îşi strânseră mâna, după care goliră paharele.

— Marine, plec. M-am intoxicat cu atâta fum de ţigară. Mâine ne vedem iarăşi aici.

— Da… ÎContinuăm să jucăm.

Sorin se ridică de la masă, strângând cutia sub braţ, ieşi. Aerul curat de afară l-a înviorat. Soarele se ridicase deasupra capului. Umbra salcâmului din faţa scării se micşorase. Îi trecuse tristeţea. Comunitatea pensionarilor din Cafe-Bar îl făcură să-şi uite vârsta şi să nu se mai gândească la Maria.

A doua zi n-a putut să meargă la bar. A fost planificat la control, la medicul de familie. Nici după aceea nu s-a dus, a trebuit să repare maşina de spălat. Măruntele probleme l-au reţinut pe lângă casă. După o săptămână şi ceva, şi-a luat cutia de şah sub braţ şi cu paşi agale s-a îndreptat spre barul de la colţul străzii. Uşa era deschisă şi

se vedea cum un fum albastru de ţigară năvălea afară. Această imagine i-a adus aminte de un incendiu, din copilărie, petrecut la o casă de pe strada Leuleşti din oraşul unde se născuse. De atunci trecuse cincizeci şi ceva de ani. Păşi în local. Erau aceleaşi feţe de-acum o săptămână. Doar pe Marin nu-l vedea. Toate vine mai târziu…”. Se aşează la aceeaşi masă, punând cutia cu piesele de şah alături.

Doamna Doina, vă rog aduceţi-mi o sticlă de bere!

Femeia, trecută de prima tinereţe, dar păstrând frumuseţea feminină încă, a ieşit pe uşiţa de la bar, şi îi puse sticla pe masă.

Mulţumesc! L-aţi văzut pe Marin?

Femeia se uită la el câteva clipe, mirată, şi-a rotit privirea în jur la cei şapte pensionari care îşi sorbeau liniştiţi băutura din pahare, apoi cu un glas ce exprima o durere, îi răspunse:

— Nu aţi auzit domnule Sorin ce s-a întâmplat?

— Nu! Azi, se împlinesc 8 zile de când l-au înmormântat. Dumnezeu să-l odihnească!

— Dar cum a fost?!

— Spune-i dumneata, domnule Vasile, că ai stat uşe-n uşă cu el.

Vasile s-a ridicat de la masă luând şi paharul cu rom. Se aşează la masa lui Sorin, pe locul unde stătuse Marin.

— Hai noroc!

— Noroc! îi răspunse Sorin.

— Cum a fost?

— Asta i-a fost… soarta! Infart! Şi… gata. În faţa blocului.

— Dumnezeu să-l odihnească! Şi vărsară câteva picături din pahare pe podeaua slinoasă.

— Văd că ai venit cu şahul. Facem o partidă?

— Sigur. Sorin a deschis cutia şi a luat în palme doi pioni de culori diferite. Ce alegi? Dreapta! Deschise palma.

— Soarta a hotărât! Joc cu negrele… cu toate că nu-

mi place culoarea asta.

— Dacă doreşti, facem schimb!

— Nu! Acesta e norocul!

După ce aranjară piesele pe tabla de joc, albul a mutat primul. Ceilalţi şase clienţi şi-au luat scaunele aşezându-se în jurul celor doi jucători. După un timp când negru ataca inteligent, Sorin abordă tactica apărării. Însă, abil, a împins tura în faţă, dând mat cu un cal şi o tură.

— M-ai învins! Mâine îmi iau revanşa.

Îşi strânseră mâinile.

— Bine. Vin la aceeaşi oră. După care se ridică, îndreptându-se spre bar.

— Doamna Doina, puteţi să ţineţi şahul aci? Să nu vin în fiecare zi cu el.

— Sigur! L-a luat şi l-a aşezat sub tejghea.

— Vă salut domnilor! O zi bună în continuare…

Acel mâine se făcură trei săptămâni. Sorin a trebuit să plece la ţară să culeagă prunele de vară. Le-a vândut, mai pe nimic, unui sătean, vecin de livadă cu el.

Întors în oraş într-o vineri, sâmbătă s-a dus la bar. Uşa era deschisă şi fumul ieşea ca la un vulcan. Intrând, salută pe cei prezenţi, şase la număr, şi se îndreptă spre bar. Cum l-a văzut doamna Doina a scos şahul de sub tejghea şi îl întinse lui Sorin.

N-a jucat nimeni cu el. N-avea cine să joace, că pe Vasile l-a luat Domnul!

Cum, aşa!?

A dat să treacă strada spre Big, pe verde, şi un nenorocit la lovit în plin. Spunea şoferul, justificându-se, un tânăr firfizoin, că se grăbeşte să ajungă la propriai cununie.

— Îmi pare foarte rău! Dumnezeu să-l aibe în paza Lui!

— Pe rând vă pierdeţi tovarăşii de joc.

— Mai sunt aici colegi de… pensie. Privind în jur la cei cinci pensionari răspândiţi pe la mese cu câte un pahar

în faţă.

Auzind conversaţia, Gavrilă, un bătrân cu faţa brăzdată de riduri adânci, se ridică de la masă.

— Joc eu!

— Bravo! Privindu-l Sorin îşi zise: „A fost marinar, după cum se văd ridurile”. Urmară acelaşi ritual. Gavrilă joacă cu negrele. Aşezară piesele, în timp ce ceilalţi se mutară în jurul lor.

Jocul era încins. Gavrilă, aşa cum se recomandase, aprindea ţigară după ţigară. Amândoi făceau mutări inteligente şi subtile. Cei din jur îşi dădeau cu părerea. Sorin îl privea cu atenţie cum trage din ţigară. Obrajii ridaţi se adânceau, pe când fumul alb şi înecăcios îi ieşea pe nas. Până la un punct se credea că se ajunge la remiză. Gavrilă evită, printr-o mutare a nebunului, remiza. Însă, până la urmă aceasta nu a mai putut fi evitată.

Înainte de a se convinge că este remiză, toţi priviră cu atenţie tabla de şah.

E remiză! Constatară până la urmă. Îşi strânseră mâna.

— Continuăm mâine, zise Gavrilă.

— Cu cea mai mare plăcere!

Sorin îşi sorbi ultima înghiţitură de bere din pahar. Se ridică. Strânse piesele, aşezându-le în cutie. Apoi a predato doamnei Doina.

— La revedere domnilor! Pe mâine! Soarele încălzise asfaltul. Privind strada, la mai puţin de o sută de metri aerul juca în aer deasupra asfaltului. Se îndreptă spre casă. Trebuie să gătesc. Am nişte cartofi şi fac din ei o tocăniţă”.

Două săptămâni nu a mai dat pe la bar. Zilnic, cu pătura, termosul cu cafea şi cu „Martin Eden”, romanul preferat lui, într-o sacoşe, dis de dimineaţă, pentru a prinde razele ultraviolete, se îndrepta spre malul Someşului, pentru a face plaje. Citea, şi din când în când cobora spre luciul apei, stropindu-se cu ea, luând-o în

căuşul palmelor. Chiar a pus ochii pe o doamnă care întotdeauna îşi aranja cearşaful nu departe de el. O privea cu insistenţă, iar ea se prefăcea că nu-l observă". Dumnezeu să mă ierte. Au trecut atâţia ani de la moartea Mariei. Am şi eu dreptul să-mi găsesc o tovarăşe de viaţă". Între cei doi se înnodase o convenţie tacită. Dacă ea venea prima la plajă curăţa locul unde trebuia să-şi aşeze Sorin pătura. Dacă venea el înainte, atunci îi aşeza pe locul unde trebuia să întindă cerceaful punea o floare. De obicei de muşcată, pe care o rupea din glastra de pe balcon. Ea o lua şi se uita la el cu înţelegere. Apoi o aşeza alături. Acest joc a durat câteva zile. Sorin nu îndrăznea să intre în vorbă. Era timid de felul lui. Până la urmă, ea i-a cerut un pahar cu apă, motiv de a intra în vorbă.

— Mi-am uitat termosul acasă!

Sorin îi umplu cu apă un pahar de unică folosinţă pe care i-l întinse. După ce a băut apa din pahar, dorit să-l restituie, dar pe moment şi-a dat seama că nu trebuie.

— Mulţumesc domnule!

— Sorin, mă numesc. Şi Dorn!

— Maria! Întinzându-l mâna.

— Şi pe răposata mea soţie tot Maria o chema!

— Dumnezeu s-o ierte!

Pentru o clipă a fost impresionat de coincidenţă. I-a luat mâna în palma sa, şi o căldură i-a frisonat tot corpul.

— Nu vrei să stai lângă mine?

— Dacă mă primeşti…

— De ce nu!? Ne unim singurătăţile…

Sorin şi-a luat cartea şi paharul cu cafea şi s-a aşezat pe un colţ al cearcefului.

Între cei doi s-a aşternut tăcerea. Se priveau pe furiş, ca doi adolescenţi. Din vorbă în vorbă, a aflat că este divorţată, că bărbatuso a plecat cu alta". Să o invit pe la mine?" Pe de altă parte Maria se gândea să-l facă prietent". Dacă refuză să vină la mine?". Până la urmă el îndrăzni să rupă tăcerea.

— Ce faci spre seară Maria?

— Nimic deosebit!

— Atunci să facem amândoi ceva… deosebit! Te invit pe la mine, la un ceai. Ce zici?

— Cu mare plăcere.

Sorin, înseninat, îi privi pulpele frumos rotunjite şi sâni ca două piersici coapte”. Arată bine. Ca Femeia la 40 de ani, a lui Balzac”.

La rândul ei, Maria îl privea pe sub sprâncene”. Nu arată a fi aşa de bătrân. Cred că mai poate…

El se întinse pe cearcef atingându-i, ca din întâmplare, cu genunchiul pulpa piciorului stâng. Un fior plăcut îi străbătu tot corpul”. De mult n-am mai simţi o astfel de plăcere

Ea, îşi ridică piciorul, ştrengăreşte, şi-l puse peste piciorul lui”. Ce plăcut e să-l ating”.

— Eşti pensioner? îl întrebă Maria.

— Din vara aceasta.

— Dar, tu?

— Pensionară pe caz de boală. Mi-a aranjat sora mea care este medic.

— Bravo! Ai destul timp acum să te ocupi şi de tine… Până la urmă stabiliră, spre prânz, să meargă la ea acasă. Soarele era prea puternic şi pielea începuse să-i usture. Au strâns totul. Maria, grijulie, îl ajută să pună în sacuoşe tot ce avusese el.

— Stai departe?

— Nu! Trecem podul peste Someş şi primul bloc de patru etaje pe dreapta.

Mergeau unul lângă altul de parcă era Maria cea de prima dată, aşa simţea Sorin.

„Parcă ar fi Florin”, îşi zise în gând Maria, luându-l discret de mână.

*

În drum spre casă, a doua zi, după o noapte în care au dormit împreună, se gândea ce noroc dăduse peste el.

Inginera nu numai că avea o locuinţă bine pusă la punct, Sorin îşi spunea „dar şi o femeie gospodină, şi pe deasupra bună… la pat. M-am simţit ca la treizeci de ani”.

Şi-au dat întâlnire peste două zile la el acasă. Până atunci a avut mult de lucru în locuinţă. Să bată covoarele, să şteargă praful, să mai aranjeze cărţile în bibliotecă. A avut mare grijă să schimbe cearşafurile de pe pat.

Obosit, seara adormi devreme. Se visa într-o sală mare de bal valsâns cu Maria îmbrăcată în alb. Alunecau, aci se făcea că pe un parchet lustruit, altă dată parcăvalsau într-un nor alb-azuriu fără să atingă podeaua. Maria, partenera de dans, când se învârtea în piruetă, avea chipul soţiei, iar la a doua piruetă avea faţa Mariei. Un fel de Ianus, divinitate mitologică romană. O strângea cu o mână de mijloc şi cu cealaltă îi ţine palma întinsă. Levitau, levitau într-un dans al fericirii, iar orchestra revărsa peste ei o melodie astrală.

Se trezi brusc şi cu părere de rău că visul nu este o realitate.

Privi pe fereastră. Se înnorase”. Mai bine aşa. Altfel îmi părea rău că nu mă duc la plaje „După ce a luat micul dejun a ieşit din casă şi cu paşi agale s-a îndreptat spre Cafe-Barul din colţ.

Intră, sperând că vede feţele cunoscute la mese. Dar nu era nimeni. Doina, barmana, citea o revistă.

— Bună dimineaţa Doina!

— Bună să-ţi fie inima, domnule Sorin! N-ai mai dat pe la noi!

— Am fost la plaje!

— Văd că azi nu ai clienţi… nu s-au sculat, poate!

— N-au cum să se mai scoale! S-au dus toţi!

— Unde?

— Acolo unde ne ducem odată, şi odată…

— Păi cum!?

— Dimineaţa jucau câte o partidă cu şahul dumneavoastră, a doua zi, parcă era un blestem, murea cel

care pierduse în ziua precedentă. O coincidenţă care ne-a uimit pe toţi. Aşa, până când au murit, pe rând, toţi de vârsta dumneavoastră, pe care îi găseaţi aici în fiecare dimineaţă.

Sorin rămase pe gânduri. Chiar se întristă. Se îndreptă spre uşă şi ieşi.

— Domnule Sorin, nu vă luaţi şahul? îl strigă din urmă Doina.

Nu răspunse. S-a întors acasă şi niciodată n-a mai dat pe la barul din colţul blocului, – un hotel indiferent din Eureka.

kiUMhfela

8

Venise cu şcoala la Casa de Cultură din oraşul podgorean. Sala era arhiplină cu elevii de la cele două licee din localitate. Printre ei şi câţiva profesori ce-şi ocupaseră locurile în primele rânduri. Era un eveniment deosebit. Veniseră în oraşul lor un grup de scriitori de la Bucureşti. Până la începerea evenimentului cultural sala vibra de discuţiile elevilor. Un murmur uniform ajungea şi de după cortina din catifea de culoarea vişinei putrede, acolo unde se aşezaseră pe scaune în jurul unor mese scunde cei trei scriitori din Bucureşti, unul din capitala regiunii Argeş şi celălalt din oraşul învecinat. În mijlocul lor se afla profesorul Isăcescu moderatorul evenimentului. La un moment dat a bătut gongul. Sala s-a liniştit şi încet cortina s-a deschis. Un ropot de aplauze au spart liniştea care se aşternuse

De la masa din centrul scenei, cu microfonul staţiei de amplificare, s-a ridicat profesorul de română de la Liceul Teoretic.

— Dragi elevi, profesori şi concetăţeni, vă rog să-mi daţi voie să urez bun venit în oraşul natal al lui Gib I. Mihăescu, scriitorilor: Francisc Munteanu, Dan Deşliu, Ion Bănuţă, Dan Rotaru şi Traian D. Lungu. Urmează să sosească de la Piteşti şi tânărul poet, născut în oraşul nostru, Al. Roşianu.

Un ropot de aplauze a acoperit ultimele cuvinte ale profesorului. Fiecare scriitor, pe rând, a vorbit despre laboratorul său de creaţie şi a citit din opera lui. Între timp, pe scenă, a apărut un tânăr slab şi brunet pe faţa căruia se vedea emoţia şi oboseala pricinuită de venirea precipitată de la gară.

— Dragi spectatori! Ne bucurăm că a venit de la Găvana unde face practica şi poetul nostru Al. Roşianu.

Ropotul de aplauze a acoperit cuvintele lui Tania, elevă la Liceul Agricol, ce dorea să le spună colegei de alături.

— Tovarăşe Roşianu vă rugăm să ne citiţi câteva poezii din creaţia dumitale!

Băiatul ars de soare s-a ridicat de pe scaunul pe care fusese invitat să stea şi a început să citească dintr-o antologie în care avea incluse câteva poeme. O linişte profundă s-a lăsat peste sala care devenise neîncăpătoare.

După ce a citit, aplauzele s-au revărsat precum apele Oltului peste brazdele proaspăt însămânţate când le inundă.

— E drăguţ băiatul! S-a adresat Tania către colega Ioncica.

— Asta voiai să-mi spui adineauri?

— Da!

După acest eveniment, liniştea, specifică oraşului de provincie, s-a aşternut din nou. Alexandru Roşianu a plecat la Piteşti să-şi continue practica, iar Tania adormea cu

visul ei în clădirea internatului de pe strada Parcului.

Erau zilele când fontele încinse ale soarelui în amiază amorţea oraşul. Căldura juca în aer. Nicio ţipenie de om nu mai se vedea după orele prânzului. Toate magazinele erau închise. Doar Braseria din faţa Bisericii, construită de legionari, şi Restaurantul „Podgoria „erau deschise. În ele se vedeau gestionarii care luau câte un şnapţ înainte de a pleca acasă, sau ţărani care beau câte o bere în aşteptarea autobuzelor ce plecau spre comunele lor. Cu miros de băutură acră amestecat cu fum de mahorcă. „Naţionale" îi întâmpina pe clienţi aceste localuri „selecte", din central oraşului, în care existase pe vremuri „La Grandiflora", restaurantul evocat de autorul romanului „Rusoaica". Vacanţa mare, mult aşteptată de elevi, a sosit. Dar nu pentru toţi. Ele vii de la Liceul Agricol se duceau zilnic până în august la Ferma din Prundeni la lucru.

În acest timp Alexandru s-a întors acasă pentru a-şi petrece vacanţa mare. Se ducea la Olt, făcea plaje, înota alături de foştii colegi şi colege. Uneori se ducea cu câte un grup până la halta Călina şi de acolo se întorceau înot la plaja din oraşul viilor plină de tinerii întorşi acasă de la şcoli şi facultăţi.

Într-o duminică, pe când organele raionale organizaseră „Festivalul portului şi cântecului naţional", Alexandru a ieşit în oraş. Difuzoarele, instalate pe ferestrele Primăriei din faţa Parcului Central, transmiteau cântece de genul „Floare albastră, floare de nu mă uita.", în timp ce grupuri de dansatori din raion, îmbrăcaţi în costume naţionale, defilau prin faţa Primăriei îndreptându-se spre stadion unde avea loc un spectacol folcloric. De atâta plimbare prin oraş a căutat o bancă liberă în parc cu faţa spre strada pe unde defilau grupurile de dansatori.

— Este liber aici, zambilico?

— Nu vedeţi că este un coş cu ciuperci?! I-a răspuns bruneţica cu breton ce-l acoperea, pe jumătate, fruntea.

— Văd domnişoară! E al dumneavoastră?

— Nu! O femeie de la mine din sat l-a lăsat. Ea s-a dus să mai cumpere câte ceva... A răspuns cu sinceritate eleva îmbrăcată în uniforma albastră şi cu un guleraş alb la gât.

Alexandru a mutat coşul şi s-a aşezat lângă fata ce avea în mână „Decameronul”.

— Citeşti această carte?

— Da! în lipsă de altceva... colegele n-au vrut să mă ia la stadion pe motiv că nu sunt îmbrăcată cu o rochiţă mai arătoasă. Mi-au spus că le este ruşine cu mine

îmbrăcată în uniformă.

— Nu fi supărată! Vom merge împreună!

— Bine! Dar trebuie să o aşteptăm pe ţaţa Mariţa să-şi ia coşul.

— La ce liceu eşti elevă? A întrebat-o cu timiditate Alexandru.

— Am terminat liceul anul acesta.

— Felicitări!

După o tăcere nu prea îndelungată fata a început să se destăinuie.

— Eu vă cunosc. Sunteţi poet. V-am văzut acum o lună pe scena Casei de Cultură.

— Ooo... Mă bucur! Dar cum te cheamă?

— Tania!

— Pe mine, Alexandru!

Şi-au dat mâinile. La atingerealor un firor le-a

străbătut tot corpul.

Între timp a venit şi femeia a cărui coş o aştepta pe bancă.

— Fa, Tania i-o plec că nu mai e mult până la RATĂ. Ce să le spun, fa, la ai tăi? Femeia îl privea pe sub sprâncene pe Alexandru. Îşi înnodă baticul înflorat sub bărbie.

— Spune-le că mai am două săptămâni de practică şi apoi iau Diploma. Banii de pe aceasta îi aduc acasă pentru a cumpăra mâncare fraţilor mai mici.

— Bine! Să ai grijă peacii…

— Am! Ţaţă Măriţă.

Femeia a plecat după ce şi-a pus colacul pe cap şi peste el coşul. Alexandru a privito cum se îndepărta mergând pe trotuar în sus, şi această imagine i-a rămas întipărită, comparând-o cu o statuie dedicată ţărăncii. Mai târziu a scris o poezie pornind de la acest episod.

— Spuneai că vrei să mergem la stadion să vedem serbarea!

— Mergem!

S-au ridicat de pe bancă şi au luat-o pe drumul ce ducea la Olt. Era acelaşi care ajungea şi la Stadion. Mergeau unul lângă altul tăcuţi. Şiruri de locuitori ai oraşului se îndreptau spre locul unde se desfăşura Festivalul.

— Salut Sandule! Eşti corupător de minore? îl salutau foşti colegi trecând pe lângă cei doi.

— Salut Bebe!

Alexandru a vrut să o ia de mână. Timidă Tania şi-a retras discret braţul. Aproape de stadion a mai încercat odată. De data aceasta mânuţa mică a fetei a rămas în palma băiatului. O bucurie şi un sentiment pe care nu l-a cunoscut până atunci l-a cuprins.

Au asistat la întreg spectacolul de pe scena instalată chiar pe gazon. Alexandru a simţit că se îndrăgosteşte de această făptură brunetă şi firavă.

După spectacol s-au întors în centru şi de acolo spre dormitorul fetelor, care nu era departe de casa familiei Roşianu. Înainte de a se despărţi au stabilit ca în fiecare seară să se întâlnească.

— Numai două zile, Alexandru! După aceea plecăm la ferma din Prundeni, şi acolo dormim.

— E bine şi aşa! De fapt am mult de învăţat pentru admitere la facultate, la filologie. Că n-o să rămân doar cu Şcoala Tehnică Tipografică pe care am absolvito.

— Foarte bine.

— Dar… tu, după ce iei Diploma de Maturitate ce vei face?

— Mă duc la fratele meu în Maramureş. Este director la o şcoală, şi mă fac învăţătoare.

Ajunşi în poarta curţii unde era clădirea internatului s-au oprit faţă în faţă. Tăceau. Alexandru ar fi dorit să o sărute, dar nu îndrăznea. Timiditatea pusese stăpânire pe el.

Au mai discutat despre ce vor face fiecare în viitor, Alexandru chiar i-a promis că dacă ajunge poet mare îi face o casă frumoasă.

— Tu, dacă nu doreşti să fim soţ şi soţie, eu tot o să-ţi fac o casă mare. Şi te las liberă…

Tania tăcea. Obrajii înroşiţi îi trădau emoţiile.

Niciunul n-ar fi dorit să se despartă. Însă, colegele întorcându-se de prin oraş ironizând-o, au făcut-o pe Tania să-i întindă mâna şi să-şi ia la revedere de la băiat.

— Când ne mai întâlnim?

— Mâine la ora 18! îi strigă din curte, apoi fata a dispărut după colţul clădirii.

Până la ora întâlnirii Alexandru învăţa pentru facultate. Dar de multe ori gândul îi fugea la fata brunetă cu breton. Apoi la felul cerinţelor de la admitere”. Învăţământul acesta ne transformă în aparate de înregistrat. Adevărate magnetofoane! Nicio logică, nicio interpretare şi analiză proprie. Ne cere totul ca-n carte. Cu

punct şi virgulă.” Gândea, uneori, Alexandru.

La două zile Alexandru se scula la trei noaptea pentru a se ducea în locul mamei sale să stea la coadă pentru a lua porţia de pâine pe cartelă. Dacă întârzia rămânea fără pâine familia întreagă, mama, tata şi sora.

Acolo, la rând, aştepta până la ora şapte până venea pâinea. Tot atunci auzea discuţiile oamenilor nemulţumiţi de această situaţie, şi mai ales de persoanele, ca miliţieni şi alţi activişti de partid care intrau prin spate şi luau pâine, fără să stea la rând. Unii vorbeau că aceştia nici nu plăteau…” Poate de aceea vânzătoarea nu ne mai dădea restul” \ Gândea Alexandru stand ore întregi la rând. Tot atunci s-au născut, păstrate în memorie, poeziile care au făcut obiectul volumului de debut.

Câteva seri la rând s-au întâlnit în parcul din spatele Casei de Cultură. În ultima seară, înainte de a pleca Tania la Prundeni, Alexandru i-a citit poezia pe care i-a dedicate-o. Fata a ascultat în tăcere, după care i-a luat mâna în mânuţa ei drept mulţumire.

— Frumoasă! Dar, oare merit eu să-mi dedici o poezie!?

— Nu una, draga mea, ci toate volumele pe care le voi scrie de-acum înainte. Ţine hârtia!

Tania a luat poezia, a împăturit-o cu grijă şi a băgat-o în buzunarul uniformei.

Ca niciodată în seara aceea Tania a întârziat de la internat. Fiecare şi-au povestit întâmplări din viaţă şi au vorbit despre familiile lor.

Pe drumul de întoarcere Alexandru a luat-o de mână. Se întunecase şi luna plină arunca razele ei reci peste cei doi îndrăgostiţi.

— Vezi, Tania, puzderia de stele!?

— Da! E o minune universal acesta!

— Vrei să ne alegem o stea a noastră? Şi când vom fi departe unul de altul să o privim, şi să ne gândim unul la altul…

— Da! Ce frumos!

S-au oprit şi au privit la cerul înstelat.

— Vrei să fie prima stea de la proţapul Carului Mare? Uite, acolo, spre stânga!

— Da, o văd! Bine. Ea este steaua noastră!

Alexandru s-a apropiat de Tania, şi aceasta s-a lipit de el, ţinându-l de mână. Un sărut prelung a pecetluit „botezul” stelei lor.

S-au despărţit în poarta internatului. Alexandru a încercat să o sărute din nou.

— Nu! Te rog, nu! Poate ne văd fetele. Sunt aşa de bârfitoare… Alexandru a înţeles, i-a sărutat mâna şi înainte de a se despărţii i-a spus:

— Ne vedem când termini practica.

— Da!

*

Împrejurări independente de voinţa lor cei doi nu s-au mai întâlnit în acea vară. Alexandru a luat examenul la facultate în oraşul din nordul ţării. S-a înscris acolo, ştiind că Tania se duce la fratele ei pentru a se angaja învăţătoare.

Între timp Alexandru a publicat câteva poezii într-o

revistă din

Banat şi în alta din Iaşi. Nu mai avea nicio veste de la

Tania. Însă, cu ajutorul unor prieteni din comuna ei a aflat de la o soră în ce comună din Maramureş este fratele ei director de şcoală. Această veste l-a bucurat pe tânăr.

În oraşul de la poalele Dealului Viilor tocăliile începuseră să bată. Semn că toamna se apropia.

Alexandru era nerăbdător să vină sfârşitul lui septembrie pentru a pleca la Baia Mare. Încă, împreună cu prietenii, făceau baie la Olt. Seara se plimbau pe bulevardul din centruloraşului, unde un locotenent de securitate cu motocicleta lui se urca pe trotuar să sperie fetele. Din această cauză, împreună cu Viorel, Bebe şi Liviu căutau liniştea de pe strada cu castani. Se plimbau discutând literatură şi uneori despre fete. Unele frunze ale copacilor începuseră să capete culoarea lămâii.

— Ai obserbat Alexandre că nu mai bat clopotele în oraşul nostru? De ani de zile nu mai bat. Nici toaca…

— Da, da… acum realizez Bebe, acest fapt.

— Mi-a spus părintele Sachelari că au primit ordin de la partid că nu mai au voie să tragă clopotele şi nici toaca să bată.

— Comuniştii ăştia, sunt atei de tot…

— Mai rău! N-ai auzit ce-au făut în satele din sudul regiunii?

— Nu!

— Au împuşcat pe ţăranii care n-au vrut să se înscrie în CAP. Unii se ascunseseră în clăile de fân, alţii în pătule, în fânare, chiar şi în fântâni legaţi cu lanţul de la ciutură. Activităţii şi securiştii trăgeau în acestea. Unii din fugari mureau pe loc fără să scrâncească, alţii, răniţi cum erau, ieşeau în fugă din ascunzătoare. Îl ştii pe Marinescu din Zlătărei?

— Da!

— Asta s-a legat de ciutură şi nevastă-sa l-a coborât în fântână, îi dădea mâncare cu ajutorul unei frânghi. Până

a văzut-o o vecină. Aceasta i-a spus activistului de partid, şi ăla a trimis câţiva securişti de-au mitraliat de sus, cu armele automate proptite de ghizdul fântâni. Nenorocitul om a murit împuşcat. De atunci, biata femeie, a astupat fântâna, şi în ziua în care a fost împuşcat, în fiecare an muierea aprinde câte o lumânare. Să aibă lumină pe lumea cealaltă, că bun bărbat a fost. Spunea femeia.

— Măi, ce grozăvii mai fac şi ăştia!

— Taci din gură! Vine în spatele nostru cineva.

*

Aşa au trecut, pe nesimţite, zilele până la începerea facultăţi. Prietenii s-au despărţit, fiecare mergând în diferite oraşe unde erau studenţi. Alexandru s-a urcat în acceleratul de Sibiu şi de acolo a luat un alt tren spre Cluj, şi din capitala Ardealului un personal până la Baia Mare. În timp ce trenul înfăşură distanţele pe roţi proaspătul student privea cu admiraţie peisajele ce se derulau prin faţa ochilor ca secvenţele unui film despre o călătorie spre necunoscut. Simţea un fior ce nu-l cunoscuse niciodată gândind că se apropie de iubita lui.

Spre seară a sosit în oraşul castanelor comestibile. O gară mică cu cârciumi ce răspândeau o duhoare de băutură, fum de ţigară şi transpiraţie l-a întâmpinat. Ar fi băut o cafea. Intrând într-o astfel de bombă la întrebarea lui barmanul să uitat la el de parcă ar fi căzut din cer.

— De unde măi nenică atâta cafea?! Nici nechezol nu avem, şi matale amu vrei cafea!? Asta e aur curat! Noi construim socialismul şi nu aruncăm banii pe fineţuri! A strigat în urma lui barmanul, ca să-l audă şi cei de la mese.

Şi-a luat geamantanul de mâner şi a plecat pe jos spre căminele Institutului Pedagogic de 3 Ani.

După ce s-a cazat într-o cameră cu încă trei colegi, să culcat. Simţea în tot trupul o oboseală plăcută.

Mai erau două zile până la începerea cursurilor. Între timp Alexandru a vizitat Biblioteca din Centru Vechi al oraşului, s-a plimbat pe malul Săsarului. Ba, unele

studente au început să-l abordeze, dar Alexandru avea un singur gând. Să meargă în satul din Oaş unde Tania se stabilise.

După începerea cursurilor viaţa a început să curgă lin cu un program bine stabilit. Împreună cu colegii şi colegele, duminicile, urcau pe dealurile din împrejur plantate cu castani. Într-o astfel de mini-excursie o colegă s-a apropiat de Alexandru.

— Alexandru, mie îmi place de tine!

— Ionelă! Eşti frumoasă şi mi-ar fi plăcut să-mi fi prietenă, dar inima mea este dată unei fete, pe care am botezato „Mărunţica câmpului”. Ei i-am dedicate multe poezii!

— Bine Alexandre! îmi pare rău… în poezia ta am descoperit omul care eşti.

Au coborât tăcuţi de pe deal, unul lângă altul. Soarta, nevăzută, îi despărţea.

Astfel s-au scurs zilele până la „Balul bobocilor”, ţinut în cantina Institutului. Alexandru era unul din organizatori. Printr-o scrisoare trimisă fratelui a invitat-o şi pe Tania. Adresă aflată de la Inspectoratul Regional de învăţământ Maramureş. Emoţionat, a aşteptat-o pe Tania la Autogară. Din autobuzul care abia îşi mai „trăgea sufletul „a coborât Poezia. A luat-o de mână şi cu timiditate, mergân, a sărutat-o pe frunte.

— Bine ai venit, iubita mea!

— Bine te-am găsit! Poezie!

— Tu eşti Poezia mea!

S-au luat de mână şi oprindu-se pe podul de pe Săsar au privit la stele

— Vez steaua noastră?

— Da! O văd! Călăuzeşte drumul dragostei noastre…

Au mers, ţinându-se de mână spre cantina care i-a întâmpinat cu o amenajare festivă. Ghiralndele din hârtie creponată în diferite culori dădea o atmosferă de sărbătoare.

Când au intrat, cu toate că staţia de amplificare transmitea o melodie la modă, şi perechi de tineri din diferiţi ani dansau, melodia s-a oprit. Şi Nicu Coandă, colegul de an cu Alexandru, le-a urat bun venit. Tania se roşise toată.

— Ce frumos este aici?! Ce fete frumoase ai Alexandre!

— Nu, dragă Tania! Tu eşti cea mai frumoasă!

După ce le-a mulţumit colegilor pentru primirea făcută, Tania şi Alexandru au început să danseze.

— E un vis aici! Niciodată n-am văzut aşa ceva!

— Consideră că totul e pentru tine…

— Crezi că merit?! Eu, o fată săracă din satul pe care-l şti?!

— Meriţi, chiar, mai mult, iubita mea!

În timpul tangoului trupurile s-au apropiat. O căldură deosebită şi plăcută se transmitea de la unul la altul. O parte din fete îipriveau cu oarecare invidie. Unele dintre el a pusească ochii pe Alexandru. Cu acest prilej s-au convins că este o redută greu de cucerit. Dar, deja era cucerită de altcineva.

Timpul s-a derulat de pe „ghemul „vremii, găsindu-l pe Alexandru când la cursuri, seminari şi bibliotecă, dar cu gândul la Tania care în satul din Ţara Oaşului învăţa prichindeii buchiile alfabetului.

Aproape de Crăciun, pe când toate drumurile erau troienite de zăpadă şi viscol, Alexandru a luat hotărârea să se ducă la Valea Seacă, s-o vadă pe Tania, să petreacă Naşterea Domnului alături de iubită. Nu a spus la nimeni că se duce acolo. Se interzisese ca studenţii să plece acasă pentru a nu sărbători Crăciunul. Altfel riscau excluderea din facultate, sau în caz fericit, o critică aspră în cadrul organizaţiei UTC. Înotând prin zăpadă s-a îndreptat către Autogara Veche în speranţa că autobuzul de Tarna Mare v-a merge normal. Dar, nici poveste… Toate autobuzele erau blocate la Garaj. Motivul; drumurile erau înzăpezite. În

aceste condiţii Alexandru s-a îndreptat spre drumul ce duce spre Seini în speranţa că v-a găsi un mijloc de transport care să meargă în direcţia dorită.

A ieşit la marginea oraşului. Un vânt puternic îi biciuia faţa. Mâinile înmănuşate începuseră să îngheţe ţinând cartonul pe care scria Valea Seacă.

După aproximativ o oră a intrat în bold şi a cerut o cinzeacă de pălincă. Oamenii care se încălzeau cu câte un pahar de vin fiert sau pălincă l-au privit cu privirea curiozităţii.

— Unde vrei să mergi tinere? L-a întrebat un bărbat între dozâ vârste.

— La Valea Seacă! A răspuns cu glas nesigur Alexandru.

— Nu cred că ai să găseşti ocazie până acolo… Dar, după părerea mea du-te la casa cu numărul 123 că l-am auzit pe Vasile Doroş că pleacă cu tractorul CAP-ului, în după amiază la Comlăuşa la socri.

Alexandru după ce a băut cinzeaca a ieşit şi a luat-o la deal spre casa cu numărul 123. Vântul bătea de abia se puteau ţine pe picioare cei câţiva oameni care se aflau pe drum. Alexandru şi-a îndesat mai bine căciula cu urechi şi aplecat în faţă mergea gândindu-se că poate a dat norocul peste el. Din depărtare se vedea un tractor. Ajuns în faţa curţi de la numărul respective a bătut la poartă. Dar nu i-a răspuns nimeni. Toate nu mă aude de zgomotul motorului A gândi Alexandru. Nu după mult timp a apărut la poartă tractoristul.

— Tovarăşe Vasile aş dori să mă luaţi şi pe mine până la Valea Seacă.

— Băi, tinere, te pot duce până la Comlăuşa… şi de-acolo o iei pe jos, zece kilometri. Dar, să ştii că în cabină nu ai loc. Amu m-a sunat contabila CAP-ului şi pontatorul că mere şi ei cu copii până la Comlăuşa. Aşa că… dacă doreşti, poţi merge numai pe tiranţi, în spate…

— N-am ce face! Merg şi aşa…

— O să îngheţi!

— Nu vă faceţi probleme… mă bucur că pot să ajung la destinaţie. Cei zece kilometric îi merg pe jos.

— Bine! Urcă pe talanţi că mergem! în drum îi luă pe contabilă şi pe pontator.

Alexandru s-a urcat pe fiarele din spate, vopsite în roşu, ţinându-se de marginea cabinei. Tractorul a pornit. Cei câteva sute de metri l-au făcut pe Alexandru să înţeleagă supliciul prin care o să treacă. Dar iubirea pentru Tania nu avea margini. Au oprit la poarta unei case şi în cabină s-au urcat şase personae, patru adulţi şi doi copii. Tractoristul a turat motorul şi utilajul a luat-o din loc. Frigul se înteţise. Un curent puternic îi şuierea pe la urechi. Alexandru ţinându-se bine de un mâner din spatele cabinei a rămas uimit simţind că, de frig, mănuşa I se lipise de fier. Să-l treacă timpul şi durerea supliciului Alexandru privea în jur. Peste tot era numai alb. Casele se succedau unele după altele. La Seini au oprit la un magazine să cumepere pâine. Alexandru a coborât să se dezmorţească puţin. A intrat într-o bodegă şi a băut repede un carcalete.

— Tinere! Haide, că mergem!

— Gata! M-am urcat!

Tractorul a luat-o din loc. Acolo, sus, îngheţase bogină. Într-un timp a început să compună o poezie în gând. Nu mai avea chef să privească în jur. Au trecut prin

Halmeu pe când înserarea începuse să se lase. Deja în unele case se aprinseseră lămpile cu petrol. Pe când au trecut prin Turulung Alexandru a terminat poezia”. Următoarea comună este Comlăuşa. Nu ştiu ce să fac. Să caut o gazdă pentru o noapte? S-au s-o iau pe jos spre Valea Seacă? Dacă sunt lupi?”. Gândea tânărul de pe tiranţi.

La casa unui gospodar tractorul a oprit. Alexandru s-a dat jos, abia dezlipindu-şi mănuşile lipite de fierul îngheţat.

— Cât mă costă tovarăşe Doroş?

— Nimic, tinere! Hai intră în casă cu noi, să te mai încălzeşti… Intrară cu toţii. Socrii şi nevasta lui Doroş îi aştepta cu pălincă şi slană.

— Poftiţi luaţi loc, aici pe laviţă!

— Rodico, mai pune ceva lemne în fiteu, să se încălzească băiatul ăsta…

Aceasta a ieşit val-vârtej şi s-a întors cu un braţ de lemne. Alexandru se aşează privind la farfuriile şi ştergarele de pe pereţi. Soţia lui Vasilele. – a umplut paharele cu pălincă, îndemnându-l să servească şi din slana de pe două farfurii, tăiată mărunt.

— Noroc, oameni buni! Ridică paharul Doroş.

— Noroc, răspunseră ceilalţi.

Alexandru a băut paharul tot. Simţea că-l ia foc gâtul. Era pentru prima dată când bea pălincă. A luat câteva bucăţi din slană, şi s-a ridicat.

— Oameni buni, vă mulţumesc pentru transport şi ospitalitate. Dar, vorba românului, călătorului îi stă bine cu drumul.

— Ar fi bines a rămâi, aici, la noi, peste noapte…

— Nu rămân! Trebuie să ajung la Valea Seacă!

— Dar ce te mână aşa de repede?!

— Lasă-l, Rodica! Poate are şi el o ibovnică.

Vasile Doroş l-a condus până la poartă. Alexandru a luat-o încet pe drum, pe şleaurile lăsate în zăpadă de roţile

tractoarelor. Era senin şi luna lumina câmpurile. Se vedea chiar foarte bine. Privea în jur. Unele ferestre ale casele acoperite cu paie erau laminate de lămpi cu petrol. De undeva de pe uliţele îngropate în nămeţi se auzeau ţipuriturile flăcăilor şi al coconilor care se duceau la fete. Înainta greu, picioarele îi alunecau când într-o parte, când în alta. Înainte de a porni la drum făcuse socoteala că în două ore ajunge la destinaţie. Acum, şi-a dat seama că v-a face mult mai mult. La un moment dat, pe drumul dintre două sate s-a oprit. A privit cerul spuzit de stele. A căuta cu privirea steaua lor. Era chiar deasupra capului, uşor spre nord”. Tania mă gândesc la tine. Privesc la steaua noastră. Abia aştept să te văd. Simţi acest fapt?” Gândi Alexandru. Departe se auzeau urletul lupilor, înainta, înainta cu vântul bătând din faţă. După un timp a văzut la marginea drumului, cu parul ce-o susţinea, pe jumătate îngropat în zăpadă, o tăblie indicatoare. Era acoperită cu zăpadă. S-a apropiat de ea şi a şters-o cu mănuşa. Pe ea scria” Valea Seacă Bucuros a înteţit mersul. Ajungând la un bold, luminat cu câteva felinare, Alexandru a intrat în încăpere. Un miros de pălincă, ţigări şi mâncare la întâmpinat cu greţoşenia lor.

— Bună seara oameni buni!

— Bună să-ţi fie inima tinere!

— Caut locuinţa lui Iacob.

— Care Iacob? L-a întrebat un bătrân dând peste cap un pahar cu pălincă.

— Iacob care are în gazdă două învăţătoare!

— Da… da… dumneata oi fi un ficior al vreuneia.

— Da!

— Mai mergi câţiva zeci de metri şi singura casă, din vârful drumului, acoperită cu ţiglă acolo stau. Dar care îţi este peţitoare? Aia oacheşe şi măruntă, sau celeltă?

— Aia oacheşe! Dar, văd că dumneata nu prea vorbeşti ca pe aici…

— Heei, tinere! Am făcut armata la infanterie, la

Caracăl. Trei ani bătuţi pe muchie.

Muzeul din Caracal înţeleg! Vă mulţumesc pentru îndrumare. Şi-au dat mâinile şi Alexandru a plecat mai departe. Ajuns pe culmea drumului a văzut casa cu ţiglă. O lampă pâlpâia în odaia din spate.

— Alo! Oameni buni! Tovarăşe Iacob!

Un câine lătra de după casă să rupă lanţul.

— Cine e? A ieşit o femeie cu lampa în mână.

— Vin de la Baia Mare şi o caut pe domnişoara Tania.

— Aşteaptă, vin să deschid poarta.

Femeia i-a luminat faţa cu flacăra anemică a lămpi.

A tras drugul de la poartă şi la poftit să intre. Femeia a luat-o înainte. Alexandru după ea. Câinele lătra în spatele curţii să rupă lanţul.

— Poftiţi!

— Mulţumesc!

Au intrat în camera de oaspeţi unde predominau două laviţe, un pat încărcat de perne şi dune, cusute în stil oşenesc. Pe pereţi se evidenţia un rând de farfuri viu colorate agăţate sub tavanul din grinzi de lemn, puţin afumate. Iar lângă uşă un şi teu în care ardea focul.

— Dar… unde este Tania?

— A plecat la un bal la Băcicău. S-au dus toate cadrele didactice. Pentru o clipă s-a aşternut liniştea. Un sentiment ciudat îi sfredea sufletul lui Alexandru.

— Îmi spunea că o să veniţi… dar nu ştia când…

— Nu e nimic. Mă bucur că poate să se distreze şi în

colţul acesta de ţară.

— Am să vă aduc ceva de mâncare. După atâta drum prin zăpadă…

— …Şi mai ales frig!

Femeia a ieşit şi în liniştea nopţi se auzeau pe uliţele satului ţipuriturile flăcăilor venind de la fete. Peste o zi era Crăciunul. Oamenii tăiaseră porcul şi peste tot mirosea a slană afumată. Mai târziu are să afle că în obiceiul locului era să pună hălcile de slănină în podul caselor care nu aveau hornuri. Fumul ieşind direct în pod, afumând şi păstrând slănina până la vara viitoare.

Între timp femeia a venit cu un ştergar curat pe care l-a întins pe masă, aşezând pe el o farfurie cu cârnaţi, slană şi muşchi prăjiţi. Apoi s-a întors cu un canceu cu vin şi o sticlă de pălincă şi două pahare.

— Nu trebuia să vă deranjaţi doamna…

— Maria!

— Maria! Aţi adus prea multe bunătăţuri.

— Aşa e obicieiu pe la noi… oaspeţii să-i întâmpinăm cu ce avem mai bun.

— Dar soţul unde este? Să vie şi dânsul să ciocnim un pahar cu pălincă.

— Lucrează în ocol la meteri, în pădure… şi nu le dă liber de Crăciun.

— Ateii!

— Îi ţin eu locul până vine aleasa inimii dumneavoastră.

Femeia a turnat un deţ de pălincă şi lui şi ei. Mărgelele din jurul paharelor arătau tăria.

— Vă rog să serviţi.

— Mulţumesc.

Alexandru a luat cu mâna câteva feli de muşchi.

— E bun muşchiul!

— E de la porcul nostru… Ăştia de la CAP au vrut să ni-l ia pentru a-l preda la ORACA. Dar l-am ascuns în pivniţa de sub cerdacul lui Paulina din vârful dealului. Pe

mine mă cheamă Maria, vă rog să-mi spuneţi pe nume…

— Pe mine mă cheamă Alexandru şi sunt student la Baia Mare. După ce s-au ospătat ciocnind câte un pahar de pălincă şi la sfârşit un pahar de vin din viţă producătoare, Maria a strâns masa.

— Pe mine vă rog să mă scuzaţi! Mă duc la bucătărie că am pus ceva la fiert pe fiteu. Puteţi să vă faceţi lejer. În această cameră veţi dormi. Aveţi şi un radio, Electronica, pe baterii. Vă rog să vă simţiţi ca acasă.

— Mulţumesc pentru ospitalitate!

— Nu aveţi pentru ce! Şi femeia a ieşit ducând în mâini farfuriile. Lăsând doar un pahar pentru palincă şi sticla abia începută.

Alexandru şi-a dat jos haina şi cişmele şi s-a întins pe patul cu saltea de paie. A dat drumul la radio ce se afla pe o laviţă de la capătul patului. Postul naţional transmitea cântece patriotice. A învârtit scala rotundă a aparatului încercând să prindă Europa Liberă. Până la urmă a reuşit. Ascultând emisiunea, sufletul lui s-a mai răcorit. O speranţă încolţea în el ori de câte ori asculta acest post sau Vocea Americii.

Îl luase somnul când a fost trezit de câteva voci. De dincolo Alexandru a auzit glasul Mariei.

— A venit un băiat de la Baia Mare, dar când a văzut că Tania nu este aici, a plecat înapoi cu un tractor.

Băiatul s-a sculat repede din pat şi s-a ascuns după sobă. Tania a intrat în camera de oaspeţi, a privit în jur, şi dezamăgită s-a întors în cea de la intrare.

— Maria! De ce i-ai dat drumul? Pe vremea asta, de nu scoţi afară niciun câine, tu l-ai lăsat să plece.

— Voi sunteţi de vină. Tu, că ai plecat la bal.

— Ioncica a tot insistat…

— Ia să căutăm mai bine, zise Tania văzând pe faţa Mariei un zâmbet suspect.

Tania a intrat din nou în camera de oaspeţi şi a văzut sub masă cişmele lui Alexandru.

— Ale cui sunt încălţările astea?

— Ale lui Iacob!

Când a văzut în cuierul de pe uşă haina iubitului, Tania s-a îndreptat spre sobă. Alexandru a ieşit şi a îmbrăţişat-o.

— Of! M-ai speriat! Am crezut că ai plecat…

Au petrecut împreună două zile Crăciunul în Valea Seacă. Au fost la Biserică şi au jurat pe cruce că niciodat nu se vor despărţi. În aceste zile nu s-au culcat împreună. Alexandrudormea singur în camera de oaspeţi şi Tania în camera închiriată împreună cu Ioncica.

Întors la Facultate, Alexandru a fost criticat aspru pentru faptul că a lipsit două zile de la cursuri tocmai de Crăciun.

Timpul, pentru Alexandru, se desfăşura alene de pe ghemul vremurilor.

La începutul luni mai, ajuns la Valea Seacă, băiatul a cerut-o în căsătorie pe Tania. Aceasta cu emoţie a acceptat. A doua zi sau urcat în autobuzul de Negreşti unde la Spitalul Unificat şi-au făcut analizele cerute de Primăria din Tarna Mare.

A treia zi s-au căsătorit la Primăria din Tarna Mare. Deoarece aur pentru verghete nu exista, cei doi şi-au pus pe inelar câte o „verghetă” din două fire de iarbă. Au ciocnit câte un pahar cu vin la o bătrână maghiară care le-a cântat la pian ceardaşuri. S-au întors pe jos la Valea Seacă, iar a doua zi Alexandru a plecat cu RATA la Baia Mare având buzunarul hainei doldora de pagini cu poezii scrise în această perioadă.

Primăria Tarna Mare

Prieteni meu guguştiucul

Într-o zi din vara anului 1993 am plecat de acasă, împreună cu soţia, spre staţia de troleibuz din cartierul nostru, din Cluj-Napoca. Pentru a scurta drumul am ieşit pe uşa din spatele blocului. Era o zi senină şi rouă dimineţii răsfrângea razele soarelui în mii de briliante.

Trecând prin iarba spaţiului verde, soţia mea a observat un ghemotoc cenuşiu într-un smoc de buruiană de la baza unui garaj. L-a atins cu vârful pantofului şi-atunci un cioculeţ şi doi ochi nevinovaţi ne-au privit speriaţi, sau poate a speranţă, din iarba udă a dimineţii.

Soţia s-a aplecat şi l-a luat în mână. Era un pui de guguştiuc căruia îi crescuseră primele pene. Ghemotocul cenuşiu s-a cuibărit la pieptul soţiei şi a început să-i ciugulească nasturii, îi era foame.

Ne-am întosrs în apartament şi i-am amenajat pe balconul cel mic un cuib într-o cutie de carton, căptuşită cu cârpe. I-am dat pe cioc apă şi lapte până când am simţit că guşa îi era plină.

Apoi am plecat în oraş la treburile noastre.

Până toamna târziu l-am hrănit, la început cu lapte apoi cu firimituri de pâine, şi când penajul i-a crescut de luase forma unui adult i-am dat boabe de grâu. Îl înveleam în serile reci cu cârpe, în aşa fel să nu-l sufocăm. În timpul zilei era liber şi se plimba prin tot balconul, ba, mai mult, începuse să se urce pe o masă ce o aveam acolo şi mai târziu pe balustrada balconului. De aici privea cu nostalgie şi jind spre suratele lui care zburau pe balconul vecin sau cântau în copacii de pe strada Ion Meşter, din Cluj-Napoca.

Într-o după amiază, când soarele îşi trimitea razele pieziş printre crengile copacilor deja desfrunziţi, guguştiucul nostru pe care l-am botezat Florin, s-a urcat pe umărul meu, stăteam la o cafea, pe balcon cu soţia, apoi a zburat pe balustradă şi aşa, ca un copil care face primii paşi, şi-a luat zborul, abia urcând, ca un înotător care oboist, mai trage aer în piept până să ajungă la mal. S-a oprit pe acoperişul blocului de peste drum. De acolo ne-a privit mult timp, până s-a înserat. A doua zi ne-am uitat să-l vedem dar, nu a apărut. Şi-a făcut prezenţa peste câteva zile, în partea cealaltă a blocului, la fereastra de la bucătărie. Acolo a crescut un corcoduş falnic, şi pe crengile lui în fiecare dimineaţă vine şi cântă: gugu-ştuc, gugu-ştuc…

Noi, când îl auzim, deschidem fereastra, îl strigăm pe nume şi îi punem firimituri de pâine, sau boabe de grâu, pe pervazul ferestrei. Sunt zile când nu părăseşte, „teritoriur ce simte că este al lui.

Al doilea an a venit cu soţia lui, au făcut cuib într-un ghiveci de flori, de pe balconul cel mare unde frunzele viţei de vie creează o atmosferă de seră. Au avut doi pui care au crescut mari şi pitu a venit cu ei la fereastră să-i

cunoaştem. El şi perechea lui, Titina, erau foarte grijulii cu puii şi le dădeau mâncare în cioc. Am constatat, de-a lungul celor 15 ani de când a început această poveste că guguştucii sunt foarte fideli perechii, spre deosebire de oameni.

…Au trecut de-atunci 15 ani. Pitu vine cu soţia lui, pe care am botezato Titina, în fiecare dimineaţă, prânz şi seara, la ore fixe, vin să le dăm mâncare, apoi ne cântă la fereastră: gugu-ştuc, gugu-ştuc… şi eu îl îngân, ca într-o povestire a prozatorului D.R. Popescu, „gugu-ştuc, guguştuc / pe aici vin/ pe aici mă duc/”. Cântecul lui Florin, ascultat în fiecare dimineaţă, îmi aduce aminte de oraşul copilăriei mele, Drăgăşani, de ograda părintească unde în nucul din curte cântau alţi guguştiuci. Sub influenţa acestei atmosfere am scris volumul de versuiri „Nucul dintre două veacuri „ce a apărut în Belgia unde gugutiucul are un rol sentimental în unele poezii.

Chiar în momentul când scriu, la calculator, aceste rânduri, Florin cântă la fereastră. I-am spus că scriu despre el pentru Formula AS, s-a uitat la mine, parcă a înţeles ce i-am zis, s-a urcat pe antena parabolică de lângă fereastra de la bucătărie, şi drept mulţumire a început să cânte: gugu-ştiuc, gugu-ştiuc…

COGQGJMF

Când era tânăr, cu atâtea necazuri pe cap, şi-ar fi dorit să fie singur, să nu audă nimic, să nu vadă atâtea perversiuni promovate de politica partidului unic. Dar, acum, Marin, celibatar convins toată viaţa, după

pensionare, se autosugestionează, în fiecare dimineaţă când îşi soarbe cafeaua în linişte, că nu este singur.

Într-adevăr, nu este singur, din colţul camerei un şoricel iese dintr-un orificiu dintre podea şi zid chiţăind, cerându-şi porţia de caşcaval. Atunci nea Marin se ridică din fotoliu, şi cu o calmitate de invidiat, se îndreaptă spre frigider, îl deschide, scoate de acolo o bucată mare de caşcaval, îl aşază pe masă, taie din el o feliuţă, pune la loc în frigider caşcavalul, ia de pe masă bucăţica tăiată şi intră cu ea în cameră unde îl aşteaptă răbdător şoricelul.

Acesta, când îl vede începe să chiţăie. Se ridică în două picioruşe pe care le vântură prin aer nărăbdător. Apoi fuge în ascunzătoarea sa. Nea Marin îi aşază cu grijă caşcavalul lângă orificiul dintre zid şi podea, apoi se retrage pe fotoliu şi aşteaptă. Imediat şoricelul iese din ascunzătoare şi începe să mănânce. Se instalase o înţelegere între cei doi. Nu abuzau niciunul de încrederea celuilalt.

Erau clipele cele mai amuzante ale însinguraticului Marin. Această scenă se repeta ori de câte ori însinguraticul se aşeza pe fotoliu din sufragerie, pentru a urmării unele emisiuni de la televizor. Restul zilei privea la tablourile din colecţia sa aşezate cu grijă pe pereţii din încăperile apartamentului dintr-o vilă expropriată, care fusese cândva a părinţilor săi. Când se plictisea şi cu această îndeletnicire se aşeza în fotoliu şi visa.

„Mă visam într-un interior de colecţionar de tablouri. Prin perdelele de brocard grele lumina filtra sentimentele

mele cum gândurile se strecurau pe lângă umbra lui K.H. Zambraccian.

Discuţiile erau aprinse pe marginea unor tablouri de Mircea, Verona, Vermont, Rochegrosse şi Luchian… Slovele căpătau contur de stropi de apă, iar culorile alunecau în spaţiu ca o lavă aprinsă. Contrazicerile ne şantajau aprecierile pe când Al. Bogdan-Piteşti sestrăduia să ne readucă la stadiu de convivi aşa cum el era, vrednic fiind de banchetul lui Plafon. Am tăcut, fiindcă îl vedeam un Alcibiade, zvelt, orgolios şi cinic. Ba, visul îl plasa a fi un Socrate cu toate că nu gusta elevaţia morală dintre mine şi Zambaccian, dar, sigur, „putea fi slăbiciunea unui Socrate”, îmi şoptea la ureche B. Fundoianu, venind lângă mine direct din redacţia-i Rampa”.

…Se lăsase înserarea şi sosind de la Capşa, Păstorel Teodoreanu intră val-vârtej în salon, supărat foc pe Medrea, care nu i-a oferit un pahar de vin de Drăgăşani. I-am făcut o epigramă, ne zice. O merită:

Medrea când îmi ţine calea.
Crede ca un gogoman.
Că-i mai mare decât Han.
Ce să zic? Mai mare jalea!

Am tăcut. Priveam în continuare tablourile de pe pereţi şi gândeam că Dumnezeu a dat omului norme să le poată încălca, iar naturii legi să ne poată supune. Somnul era atât de adânc încât la trezire Nietzsche era lângă mine şi insista să înţeleg că arta s-a născut din inconştienţă, însă eu îl combăteam spunându-i că s-a născut din utilitate, necesitate şi dorinţă de comunicare. Văzând că sunt absent, Zasmbaccian a tras brocardurile şi totul s-a întunecat”.

S-a trezit când şoricelul se urcase pe genunchi chiţăind. Era prânzul şi îi era foame. Vârcolacii

Bătrânul Costică îi spunea, cu câteva zile înainte de a muri, vărusu lui Mărin a lui Guriţă, că el se face vârcolac pentru a se mai întâlni cu prietenii la cârciumă.

— Aşa… să ne treacă de dor!

— Băi, Costică, poate acum suntem vârcolaci!?

— Nu fi nebun, Mărine! Acum suntem aici!

— Atunci nu suntem tot… aici, ca vârcolaci?

— Da! Dar… nu vezi că suntem în casă?

— Ce casă, bă Costică! E cavou!

— Cum cavou!? Nu vezi masa? Nu vezi sticla de vin şi paharele pline?

— Păi… şi atunci vom avea toate acestea… în imaginaţie. Ca şi acum!

— Nu! Atunci ieşim din mormânt şi… ne ducem la cârciumă pentru a bea.

Tot discutând pe această temă, cei doi n-au observat că în cameră şi afară se întunecase.

— Costică! Aprinde lampa! Nu vezi că nu ne mai vedem?

— Lasă măi Mărine, mai bine mergem la cârciuma lui Bălosul! Facem economie de fotoghin, cum zic oşenii.

— Ce vorbeşti, Costică!? De unde şti că zic la gaz, aşa cum ai zis!?

— Păi… am fost aseară pe la ei şi i-am auzit spunând că n-au fotoghin…

— Unde!?

— În Ţara Oaşului!

— Tu eşti beat, Costică!

— Cum beat!? N-am băut de cât zece kile de vin, la fel ca tine…

— Floare la ureche…

— Atunci să mergem la cârciumă!

— Mergem!

Au ieşit din casă clătinându-se. S-au ţinut de stâlpii prispei şi apoi au luat-o agale spre poartă.

— Băi Costică, observi cum se învârteşte pământul?

— Da! Când eram pe lumea cealaltă, cum îi ziceam?

— Omenire!

— Aşa este! Cum spuneam… când eram acolo pământul nu se învârtea. Stătea pe loc. ăla, cum îi zicea?

— Gagalileu ne minţea că pământul se învârteşte!

— Băi, Costică! Noi unde dracu' suntem!? Că am ameţit tot gândindu-mă…

— Eu zic că suntem pe pământ. Căci toţi oamenii de aici, din ţărişoara noastră, suntem vârcolaci…

— Adică moroi? Cum zic proştii de olteni?!

— Ce moroi!? Suntem vârcolaci, aceştia provin din neam nobil.

— Da… da… de pe vremea lui Ţepeş.

— Ai dreptate! Dar n-am stabilit unde suntem…

— Suntem aici… sau dincolo?

— Vrei să spui că suntem dincolo, veniţi de aici…

— Nu mai înţeleg!

— Lasă că ne dezleagă Bălosul al lui Labă! La cârciumă".

— Măi, dar rău se învârte pământul.

— Am observat şi eu. A căpătat chiar viteză de l când s-a întunecat.

— Păi, este la mintea cocoşului… a dispărut soarele. El mai ţinea pământul să nu se învârtească prea rău.

— Să nu ameţească vârcolacii!

— Vrei să spui că oamenii!

— Păi… care oameni? Doar am stabilit că ne aflăm în lumea vârcolacilor. Tot discutând şi bălăngănindu-se dintr-un gard în alt gard au ajuns la cârciumă. Prin geam se vedea că şi aici, nu merge lumina.

— Nici aici nu au buleftrică!

— Au lampă! Nu ca noi lumânare…

Cu chiu cu vai au nimerit uşa.

— Măi Costică, rău se învârteşte pământul!

Au înaintat spre tejghia, ţinându-se unul de altul.

— Bună seara, Bălosule!

— Sara bună, oamenilor! Ieri v-au înmormântat rudele…

— Aoleooo! Costică! Să fugim că am dat peste un vârcolac din ţara moroilor!

*

În aceeaşi seară Elena a lui Dudău a născut un băiat care peste câteva zile a fost botezat Costică, iar Maria lui Ştir, nevasta lui Guriţă, a născut tot un băiat pe care l-a botezat Mărin, de nu mai prididea moaşa comunală cu alergatul de la una la alta. Noroc că a apucat de le-a moşit pe amândouă, că pe drumul de întoarcere a făcut un infarct speriindu-se de doi vârcolaci care semănau leit cu cei doi morţi pe care i-a premenit în urmă cu câteva ore.

A doua zi, oamenii din Ţara Vârcolacilor au găsit-o în şanţ moartă.

— Asta a căzut din cer, săraca! îşi spuneau vârcolacii…

Visul siDfe

Câinele, singurul prieten care-i mai rămăsese, îl ligea pe faţă cu un devotement rar întâlnit. Nenea Călin, aşa cum îl strigau mai toţi copii din cartier, se ghemuise sub un teanc de cartoane acoperite cu o folie din plastic în ghena de gunoi care răspândea un miros pătrunzător de varză acră”. Ce miros plăcut de sarmale”, îşi zise în gând, trăgând peste cap cartonul să nu-l ningă. Patrocle se întinse lângă el, băgându-şi botul sub labele din faţă, veghind cu ochii întredeschişi.

De câteva zile cerul îşi revărsa sacul cu fulgi mari de zăpadă peste oraş. Se înnoptase şi lumina lampadarului din apropiere prelungea umbrele copacilor până în colţul unde îşi făcuseră adăpost cei doi.

Câinele ciuli urechile la auzul paşilor care se apropiau. Un bărbat venea spre ghenă aruncând punga cu gunoi în pubelă.

— Iarăşi v-aţi aciuiat pe aci!? Mama voastră de derbedei! Nu îi răspunse nimeni. Doar Patrocle mârâii, umbra omului dispăru, iar paşii afundaţi în zăpadă se îndepărtară până nu se mai auziră.

— Lasă-l în pace! Culcă-te lângă mine să ne încălzim.

Câinele se întinse în spatele lui, cât era de lung. Simţea căldura prietenului şi nu-i mai păsa de fulgii mari ce se aşterneau peste ei. Simţea o siguranţă ştiind că Patrocle veghează. O moleşeală plăcută îl cuprinse ca un

vis frumos.

Şi acum, dragi iubitori de poezie, invităm în scenă pe marele poet Călin Matei... Oamenii aplaudară cu entuziasm. Distinse Poet vă rugăm să ne citiţi câteva poezii din volumele dumneavoastră”.

Ne-a Călin adăpostit sub cartoanele umezite, încă, mai auzea aplauzele furtunoase ale spectatorilor.

Dragii mei cititori, mă bucur că aţi venit în număr atât de mare la întâlnirea cu Poezia. Aşa cum Blaga spunea, în unul din eseurile sale, că: „Poetul este un donator de sânge la spitalul cuvintelor”, eu nu fac altceva decât să aduc la lumină conştiinţa mea care se comportă de multe ori ca şi cum ar avea un tratat de alianţă cu adversarii mei. În acest context eu am făcut din Poezie o armă, din succesul meu o înfrângere şi din bucurie o suferinţă... Şi acum daţi-mi voie să vă citesc câteva poezii din volumul, de curând apărut, intitulat „Germinaţia cuvântului de sub zăpadă”. Nu îşi mai aducea aminte ce poeme a citit, dar niciodată nu are să uite poezia „Poetul”, pe care a spus-o pe de rost şi pe

care acum o murmură cu buzele arse de frig în urechile câinelui: Poetul

„S-a întors poetul în satul natal cu toate păsările lui zburătoare Acelaşi râu îi aduce la mal Amintiri din clipe arzătoare.

S-a întors poetul pe strada copilăriei şi e o altă adresă pe casa lui Bronzul toamnei sună în frunza viei şi

galbenul scrisorilor a trecut în gutui.

...Ceaţa timpului, val după val, peste nuci încet se lasă, prin inimile oamenilor din satul natal trece poetul, amintire, spre casă...”

„— Domnule Călin Matei, vă mulţumim pentru faptul că aţi răspuns la solicitarea noastră. Vă mulţumim în numele conducerii Bibliotecii Judeţene şi al cititorilornoştri. Vă rugăm să mai veniţi în mijlocul nostru.

— Dacă mă invitaţi, am să vin cu mare plăcere”.

Ningea intens şi cartoanele se înmuiaseră de tot. Mirosul de varză acră parcă dispăruse, sau se obişnuise de mai bine de doi ani cu el. Chiar îi plăcea. Îi aducea aminte de Mioara când îi gătea varză călită cu cârnaţii aduşi de la ţară, de la socri. „Ce vremuri! Toate sfintele sărbători le petreceam acolo, în inima Ardealului, la socri. Dar... toate s-au dus. Mioara, bibliotecara care m-a prezentat aşa de frumos publicului, după doi ani de După căsătorie, a plecat cu altul. Fără nicio explicaţie. Socrii au murit şi pe mine m-a luat valul...

Se întoarse cu faţa spre Patrocle şi-l cuprinse cu braţele.

„Dansam într-un vals ameţitor pe parchetul bine lustruit într-o sală din Bucureşti după ce am luat premiul Academiei. Totul se învârtea în jurul nostru ca într-un film tridimensional. Era alb peste tot, până şi în visele noastre acompaniate de orchestră. Rochile femeilor, costumele bărbaţilor, până şi pantofii. Mioara mă strângea în braţe, zâmbind gânditoare. Era în jur numai alb precum în tablourile lui Blândea, prietenul plecat de mult...” Zăpada se aşternuse peste tot cartierul. Albul ştersese toată mizeria oamenilor. Ningea din belşug şi plapuma albă acoperise pe cei doi. Cuprins:

Pag.
Curriculum vitae – Al. Florin Ţene 2
Prefaţă, de Marinela Preoteasa 17
Statuia din amurg 19

Aventura unui manuscris 30
Cavoul de sub zăpadă 37
Crima de la răscrucea uliţei 41
Destin tras la indigo 44
Încercarea moarte n-are 48
Jocul de şah 53
Pe când poezia ţinea de foame 69
Prietenul meu guguştiucul 89
Singur 93
Vârcolacii 96
Visul alb 102
Cuprins 106

Al. Florin Ţene , Vîrcolacii (Povestiri), Ed. CuArt, 2013.
ISBN: 978-973-7613-11-0

ŢENE Florinel Sandu (Al. Florin ŢENE) s-a născutîn oraşul Drăgăşani, judeţul Vâlcea, la 13 iunie 1942. Părinţii, Ion şi Ecaterina, s-ar mândri cu domnia sa.

În 1964 se căsătoreşte cu poeta Titina Nica-Ţene. Ca redactor al Staţiei de Radioficare Drăgăşani, în emisiunile căreia a difuzat reportaje şi lucrări literare ale scriitorilor drăgăşeneni, cum ar fi: prof. Emil Istocescu, Dumitru Constantin, Dumitru Velea, părintele Bălaşa, N. Cochinescu, Virgil Mazilescu, Titina Nica Ţene, dar şi vâlceni,ca: Doru Moţoc, Traian D. Lungu, Ion Lazăr, Gh.Diaconu, Costea Marinoiu, George Ţărnea, etc.

Al.Florin Ţene, altruist convins, contribuie la descoperirea şi încurajarea talentelor literare româneşti, neobosit şi în mod permanent.

Al. Florin Ţene , Vîrcolacii (Povestiri), Ed. CuArt, 2013.